

KÉK HULLÁM ZÁSZLÓ FRANCHISE KÉZIKÖNYV

Készült a Balatoni Helyi Önkormányzatok Szövetségének megbízásából,
a Balatoni Integrációs Nonprofit Kft. által
2009. október

A franchise kézikönyv az NFGM és a BFT támogatásával valósult meg.

Vezetői Összefoglaló

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet, a „Balaton Régió” évszázadok óta szerves régiót képez a Balaton körül, amelynek összekötő ereje a tó maga, illetve az általa meghatározott gazdasági-társadalmi környezet. A tó hossza 80 km, partszakasz 197 m. Vízfelülete 596 km² (vízgyűjtő területe 2552 km²). A Balaton Közép-Európa legnagyobb édesvízű tava, hazánk egyik legnagyobb természeti kincse. Vonzerejét többek között a rendelkezésre álló strandok, kikötők jelentik. A tó 235 km partvonalából mintegy 38 km a strandok hossza, amelyek kb. 200 ha területen fogadják a vendégeket. A balatoni strandok befogadóképessége 250-300 ezer fő. Kikötők létesítése, valamint infrastrukturális fejlesztése az elmúlt években igen számottevő volt. A Balatoni Hajózási Zrt. működteti a személyhajó forgalmat a Balatonon. Az itt közlekedő hajók a társaság kezelésében lévő 22 kikötőben bonyolítják le a rendszeres utasforgalmat. A Tihany-rév és Szántód rév kivételével minden kikötő április 1-től november 1-ig 5-10 vendéghajót fogadni képes vitorláskikötőként is működik. Jelenleg 73 db¹ kikötő üzemel a Balaton partján, mivel a Balatoni Hajózási Zrt. kívül több sportegyesület, intézmény, vállalkozás működtet kikötőket.

A fenti vonzerőkre alapozva a strandok és a kikötők további fejlesztése érdekében a Balatoni Szövetség 2004-ban kidolgozta a Kék Hullám Zászló minősítési rendszert. A Kék Hullám Zászló minősítés célja, hogy a strandokon a fürdőzők ideális körülmények között strandolhassanak, a fürdőhelyek a legtisztább partszakasszal rendelkezzenek, a strandlátogatók részére megfelelő infrastrukturális és higiéniai feltételeket biztosítsanak, valamint kiemelt figyelmet fordítsanak a biztonságra. A kikötők esetében is cél a kikötők minőségi fejlesztése, a nemzetközi szintű színvonal biztosítása minél több helyszínen.

A Kék Hullám Zászló minősítésre önkéntesen pályázhatnak a strandok és a kikötők is. A minősítés során szigorú követelményrendszernek kell megfelelniük, többek között a Bíráló Bizottság vizsgálja, hogy milyen a víz minősége, mennyire rendezett a fürdőhelyek területe, kellő figyelmet fordítanak-e a strandok/kikötők tisztaságára, a hulladékgyűjtésre, és a higiénés feltételek megteremtésére. A követelmények között kiemelt figyelmet fordítanak a mozgáskorlátozottakra is, megfelelő illemhely, rámpa tekintetében. A kikötők esetében is hasonló szigorú feltételeknek kell megfelelni a pályázóknak. Egyre fontosabb szempont a biztonság (vizimentés, elsősegélynyújtás), a tájékoztató anyagok megléte, amelyek többek között információkat tartalmaznak a sportolási, étkezési és egyéb szórakozási lehetőségekről is. 2008-tól már nemcsak a balatoni, hanem a Tisza, Velencei és a Fertő tavi strandok és kikötők is pályázhatnak a Kék Hullám Zászló elnyerésére.

Idén 26 db balatoni², egy Fertői-tói³, egy Velence-tavi⁴, és egy Tisza-tói⁵ strand nyerte el a minőségi strandoknak járó díjat, valamint 4 balatoni⁶, és egy Fertő tói⁷ kikötő kapta meg a Kék Hullám Zászló minősítést.

---

¹ Forrás: www.balatonkikotok.hu

² Balatonfüredi Esterházy és Kisfaludy strand, Csopaki községi strand, Alsóörsi községi strand, Balatonalmádi Wesselényi strand, Siófoki Nagy Strand, Balatonszemesi Berzsényi utcai strand, Balatonlellel Napfény strand, Balatonboglári Platán strand, Balatonakali községi strand, Zánka GYIC és községi strand, Badacsonytomaj városi strand, Badacsonyi strand, Fonyódi Városi, Bélételepi valamint a Sándortelepi strand, Balatonmáriafürdői központi strand, Balatonfenyvesi központi szabad strand, Balatonberényi községi strand, Keszthelyi Helikon, Libás valamint a Városi Strand, Gyenesdiási Diás Játék Strand, Vonyarcvashegyi Lidó Strand, Balatongyöröki községi strand.

³ Fertőrákos vízitelep

⁴ Gárdony sport beach,

⁵ Kiskörei szabad strand

⁶ Balatonföldvári és Szigligeti közforgalmú és vitorlás kikötő, Zánka GYIC kikötő, Balatongyöröki csónak kikötő.

⁷ Fertőrákosi kikötő

A franchise gazda, a Balatoni Helyi Önkormányzatok Szövetsége⁸ kapcsolatfelvételt kezdeményezett a nemzetközi szervezettel, a nemzetközi Kék Zászló mozgalomhoz való csatlakozás reményében, azonban sajnálatos módon az előírt követelményeknek a balatoni, valamint a magyar tavak fürdőhelyei és kikötői több esetben nem tudnak megfelelni.

Ezen követelmények közül az egyik említésre méltó, hogy a minősítésre jelentkező külföldi strandok esetében a használatért nem kell fizetni a látogatóknak⁹, míg Magyarországon több olyan tavi fürdőhely van, amely nem szabad strandként üzemel, ezáltal ezen strandok nem vehetnének részt a minősítésben.

A Balatoni Szövetség megbízásából a Balatoni Integrációs Nonprofit Kft. – a *Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium támogatásával* – a nemzetközi Kék Zászló minősítés (Blue Flag)¹⁰ követelményrendszerének figyelembevételével 2009. októberében elkészítette a Kék Hullám Zászló minősítés franchise kézikönyvét, és a nemzetközi standard alapján az eddig érvényben lévő Kék Hullám Zászló minősítés követelményrendszere átdolgozásra, kiegészítésre került.

---

⁸ Balatoni Szövetség

⁹ A Kék Zászló minősítésre való jelentkezés egyik alapvető feltétele, hogy a strandot mindenki ingyen használhassa. A balatoni strandokon többek között ez a követelmény nem teszi lehetővé a csatlakozást, mivel a strandbelépőkből származó jövedelem az önkormányzatok/üzemeltetők egyik legfőbb bevételi forrása.

¹⁰ Bővebben információ: <http://www.blueflag.org>

TARTALOMJEGYZÉK

1. A franchiseba adó (franchise gazda) ismertetése	7
1.1. Tevékenységének leírása.....	7
1.2. Szervezeti formája, felügyelet.....	7
1.3. Gazdasági és pénzügyi helyzete, finanszírozása	8
2. A franchise tárgya	8
2.1. Piaci felmérés: a balatoni strandokat használó vendégek igényeinek felmérése	9
2.2. Prognózis: a jelenlegi vendégkör várható változása, az igények változása	9
2.3. Piaci elemzés: minősített strandok és a balatoni strandok összehasonlítása.....	10
2.4. Árak és költségek elemzése a minősítés függvényében.....	10
2.5. Célközönség meghatározása	11
3. Minőségi kézikönyv, minősítési követelmények	11
3.1. Bevezetés, célok	11
3.2. Környezetvédelem és turizmus	11
3.3. Tájékoztatás a nemzetközi Kék Zászló mozgalomról.....	12
3.4. A Kék Hullám Zászló meghatározása	12
3.5. Kék Hullám Zászló védjegy strandokra vonatkozó követelményrendszere	13
3.5.1. VIZMINŐSÉG	13
3.5.1.1. A fürdőzésre alkalmas vízzel szemben támasztott követelmények:	13
3.5.2. AZ IPARI ÉS LAKOSSÁGI SZENNYVÍZ HATÁSAINAK KIZÁRÁSA, SZENNYVÍZKEZELÉS	14
3.5.3. ÉLŐVILÁG TANULMÁNYOZÁSA ÉS VÉDELME.....	15
3.5.4. KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁS.....	15
3.5.4.1. Strand Felülvizsgálati Bizottság.....	15
3.5.4.2. Fürdővíz és fürdőhely védterületének kijelölése.....	16
3.5.4.3. Fürdőhely területe, a parti területekre vonatkozó szabályoknak való megfelelés: .	16
3.5.4.4. Tisztaság, hulladékkezelés	16
3.5.4.5. Öltöző és szociális helyiségek.....	17
3.5.4.6. Kemping, járműforgalom, raktározás szabályozása, tilalma	18
3.5.4.7. Házállatok kezelése.....	18
3.5.4.8. Épületek állapota, karbantartása.....	18
3.5.5. BIZTONSÁG ÉS SZOLGÁLTATÁSOK.....	19
3.5.5.1. Elsősegélynyújtás, életmentők és életmentő készülékek elérhetősége	19
3.5.5.2. Vizimentés.....	19
3.5.5.3. Konfliktuskezelés	20
3.5.5.4. Vészhelyzetek kezelése	21
3.5.5.5. A part biztonságos megközelíthetősége	21
3.5.5.6. Egyéb biztonsági feltételek biztosítása	21
3.5.5.7. Ivóvízellátás normái	22
3.5.5.8. Akadálymentesítés	22
3.5.5.9. Térképek.....	22
3.5.5.10. Egyéb szolgáltatások biztosítása	23
3.5.6. KÖRNYEZETTUDATOS NEVELÉS ÉS TÁJÉKOZTATÁS	24
3.5.6.1. Tájékoztatás a víz minőségéről	24
3.5.6.2. Tájékoztatás a strand működési szabályzatáról.....	24
3.5.6.3. Tájékoztatás a terület ökológiai rendszeréről.....	25
3.5.6.4. Tájékoztatás a Kék Hullám Zászló programról	25
3.5.6.5. Tájékoztatás a környezeti, nevelési programokról.....	25

3. 6.	Kék Hullám Zászló védjegy kikötőkre vonatkozó követelményrendszere.....	26
3.6.1.	AZ IPARI ÉS LAKOSSÁGI SZENNYVÍZ HATÁSAINAK KIZÁRÁSA, SZENNYVÍZKEZELÉS	26
3.6.2.	KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁS.....	27
3.6.2.1.	Kikötő Felülvizsgálati Bizottság.....	27
3.6.2.2.	Kikötő területe, a parti területekre vonatkozó szabályoknak való megfelelés:.....	27
3.6.2.3.	Tisztaság, hulladékkezelés	27
3.6.2.4.	Szociális helyiségek	28
3.6.2.5.	Járműforgalom szabályozása, tilalma	28
3.6.2.6.	Háziállatok kezelése.....	28
3.6.2.7.	Épületek állapota, karbantartása.....	29
3.6.3.	BIZTONSÁG ÉS SZOLGÁLTATÁSOK.....	29
3.6.3.1.	Elsősegélynyújtás, életmentők és életmentő készülékek elérhetősége	29
3.6.3.2.	Vizimentés.....	30
3.6.3.3.	Konfliktuskezelés	31
3.6.3.4.	Vészhelyzetek kezelése	31
3.6.3.5.	A kikötő biztonságos megközelíthetősége, üzemanyagtöltés	32
3.6.3.6.	Egyéb biztonsági feltételek biztosítása	32
3.6.3.7.	Ivóvízellátás normái	32
3.6.3.8.	Akadálymentesítés	32
3.6.3.9.	Térképek.....	33
3.6.3.10.	Egyéb szolgáltatások biztosítása	33
3.6.3.10.1.	Kikötői szakmai szolgáltatások.....	33
3.6.3.10.2.	Vendég és gyermekbarát szolgáltatások	34
3.6.3.10.3.	Strandolási lehetőség.....	34
3.6.4.	KÖRNYEZETTUDATOS NEVELÉS ÉS TÁJÉKOZTATÁS	34
3.6.4.1.	Tájékoztatás a víz minőségéről	34
3.6.4.2.	Tájékoztatás a kikötő működési szabályzatáról	34
3.6.4.3.	Tájékoztatás a terület ökológiai rendszeréről.....	35
3.6.4.4.	Tájékoztatás a Kék Hullám Zászló programról	35
4.	A rendszergazda és hálózati tag kötelezettségei a rendszerben	35
4.1.	A rendszergazda kötelezettségei	35
4.1.1.	Működési kézikönyv, arculati kézikönyv	35
4.1.2.	A hálózat reklámozása	38
4.1.4.	A szolgáltatások fejlesztése.....	38
4.1.5.	Összehangolt marketingtevékenység	40
4.1.6.	Tanácsadás	41
4.1.7.	Információszolgáltatás változásokról.....	41
4.1.8.	Együttműködési problémák megoldása	41
4.1.9.	A rendszer színvonalának védelme, illetéktelen használók elleni fellépés.....	41
4.2.	A hálózati tag kötelezettségei.....	42
4.2.1.	A minőségi kézikönyvben foglaltak betartása	42
4.2.2.	Arculat kialakítása, fenntartása	42
4.2.3.	Saját hatáskörű marketingtevékenység	42
4.2.4.	Rendszergazda értesítése a bekövetkező, vagy bekövetkezett változásokról	42
4.2.5.	Együttműködés a problémák megoldásában	42
4.2.6.	Kártérítés a rendszernek okozott károkért.....	42
4.2.7.	A know-how védelme illetéktelen felhasználók ellen	43
5.	A hálózat díjtételei és kiegyenlítésük.....	43
5.1.	Belépési díj.....	43

5.2. Megújítási díj	43
5.3. Használati díj.....	43
5.4. Reklámköltség hozzájárulás.....	43
5.5. Tanácsadási díjak	43
5.6. A díjak megfizetése.....	43
6. A rendszer finanszírozása.....	44
6.1. A díjak felhasználása.....	44
7. A hálózat működési feltételei.....	44
7.1. Jogi feltételek	44
7.2. Technikai feltételek	44
7.3. Személyi feltételek	44
7.4. Pénzügyi feltételek	44
8. Rendszer folyamatai, folyamatok szabályozása	45
9. Franchise Tanács.....	45
10. Ellenőrzés a hálózatban	45
10.1. A rendszergazda által végzett ellenőrzések.....	45
10.2. Külső szervek, szakhatóságok ellenőrzései.....	45
11. Kapcsolatok és információs rendszer	45
11.1. Kapcsolattartási szabályok normál működés esetén	45
11.2. Kapcsolattartási szabályok rendkívüli helyzetekben	45
12. A kézikönyv kezelése, javítása, kiegészítése.....	46
13. Mellékletek.....	46

1. A franchiseba adó (franchise gazda) ismertetése

1.1. Tevékenységének leírása

A Balatoni Szövetség olyan regionális szervezet, amely működési területén érdekképviselői és érdekharmonizációs feladatokat lát el:

a) Intézkedéseket kezdeményez a szövetség működési területén a Balatont, annak környezetét érintő kérdésekben, tevékeny részvételt vállalva ezen intézkedések előkészítésében, kidolgozásában és megvalósulásuk ellenőrzésében.

b) A szövetség partneri viszony kialakításával kívánja elérni, hogy a Magyar Országgyűlés bizottságai, a Magyar Köztársaság Kormánya, az országos hatáskörű szervezetek a Balatont, valamint a szövetség működési területét érintő kérdésekben a szövetséggel történő előzetes egyeztetés után döntsenek.

c) Sajátos eszköz- és kapcsolatrendszerével segíti a balatoni térség gazdasági megerősödését, fejlődését, az infrastrukturális beruházások gyorsabb, teljesebb körű megvalósítását.

d) Ellátja a Balaton Fejlesztési Tanács önkormányzati oldala közmű és intézményi koordinátori szerepét a kistérségi területfejlesztési társulások megbízása alapján.

e) Az egyenrangúság alapelve szerint, együttműködik a működési területen tevékenykedő civil szervezetekkel, kamarákkal.

f) 2004. év óta menedzseli a Kék Hullám Zászló minősítési folyamatát a Balaton régióban, 2008. évtől a Fertő-tó, a Tisza tó, valamint a Velencei tó területén is.

Feladatai minden évben azonosak, mivel a Kék Hullám Zászló védjegyet a strand- valamint a kikötő üzemeltetők 1 évre nyerik el, ezáltal minden évben meg kell pályázni a minősítést.

Főbb feladatok:

- A követelményrendszer aktualizálása, szükség esetén kiegészítése
- Tájékoztató rendezvény szervezése a „Kék Hullám Zászló pályázati felhívás” meghirdetése előtt
- A szempontrendszer nyilvánossá tétele, pályázati felhívás megjelentése
- Jelentkezési lap eljuttatása a strand- és kikötő üzemeltetők számára
- Az auditálás megszervezése, bizottsági tagok felkérése, ellenőrzés lebonyolítása
- Záró rendezvény szervezése, oklevelek, valamint a Kék Hullám Zászló védjegy átadása
- Tapasztalatok összegzése, megosztása a pályázókkal, iránymutatás/javaslatok meghatározása a követelmények tekintetében a következő évre

1.2. Szervezeti formája, felügyelet

A szervezeti formája szövetség, amely önálló jogi személy. A szövetség szervezete az alábbi tagokból áll: közgyűlés, elnökség, felügyelő bizottság, tisztségviselők, titkárság.

A felügyeletet a Felügyelő Bizottság látja el:

- A közgyűlés által választott felügyelő bizottsági elnökből és két tagból áll. Feladata a pénzügyi gazdálkodás rendje, megtartásának ellenőrzése, valamint az elnökség és a tisztségviselők alapszabályszerű tevékenységének ellenőrzése.
- A felügyelő bizottság elnökét és tagjait az önkormányzati ciklusnak megfelelően a közgyűlésen választják. Tisztségüket társadalmi megbízatásban látják el. Évente egyszer a közgyűlésnek beszámolnak.
- Amennyiben a felügyelő bizottság törvénysértést észlel, arra a szövetség elnökének és ügyvezető elnökének a figyelmét fel kell hívnia. Ennek eredménytelensége esetén össze kell hívni az elnökség rendkívüli ülését. Ha a rendkívüli ülés sem hoz eredményt, a felügyelő bizottság elnöke jogosult a rendkívüli közgyűlés összehívására.

1.3. Gazdasági és pénzügyi helyzete, finanszírozása

A szövetség társadalmi szervezetként működik és gazdálkodik a közgyűlés által megállapított költségvetés keretei között. Az ügyvezető elnök gondoskodik a gazdálkodás törvényességéről, szabályszerűségéről.

A szövetség működését a tagdíjakból, más szervezetek hozzájárulásából és a szolgáltatásokból befolyó térítésekből, alapítványi támogatásokból, vállalkozásainak eredményéből és költségvetési támogatásokból, valamint pályázatokból fedezi.

A szövetség tagjai a település állandó lakosai után évi 60 Ft/fő tagdíjat fizetnek. A pártoló tagok 3.000 Ft/év, a jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező pártoló tagok 30.000 Ft/év minimum tagdíjat fizetnek. A megyék tagdíja 800.000 Ft/év/megye. A közgyűlés évente állapítja meg a következő évi tagdíjat. Egy hónapos tagdíjfizetési késedelem esetén a titkárság a késedelmes fizetőt írásban figyelmezteti az elmaradás tényéről. Három hónapos késedelem után a tagdíj késedelmi kamattal megemelten kerül megállapításra, mely hat hónapos haladékot jelent. A fenti intézkedés hatástalansága esetén az elnökség javaslattal él a közgyűlés felé a nem fizető tag/pártoló tag kizárása ügyében. Indokolt esetben az elnökség, fizetés halasztási kérelem esetében döntési joggal rendelkezik, esetleg részletfizetést engedélyezhet.

A szövetség céljai eredményesebb megvalósítása, gazdálkodása hatékonyságának növelése érdekében gazdálkodási, vállalkozási tevékenységet is folytathat. Ilyen célú gazdálkodási szervezetet a közgyűlés alakíthat. A közgyűlés dönthet ilyen szervezetbe való társulás felől, továbbá a szervezetből való kilépés részvényvásárlás és eladás kérdésében. A szövetség, gazdálkodási vállalkozási tevékenységből eredő károkért saját vagyonával felel.

2. A franchise tárgya

A termék- vagy védjegyhasználati franchise keretében az átadó egy létesítményhez (strand, kikötő) kapcsolódó védjegy vagy márkahasználati jogot ad át az átvevőnek.

A Kékhullám Zászló minősítés/védjegy átadása a strand- és kikötő üzemeltetők részére, 1 éves használat engedélyével történik. Az 1 év lejártá után a védjegy használatra újra pályázni kell.

2.1. Piaci felmérés: a balatoni strandokat használó vendégek igényeinek felmérése

A strandokat, kikötőket felkereső gyermekes családok a teljes körűen felszerelt strandokat keresik, ahol a gyermekek számára is a megfelelő szolgáltatási elemek biztosítottak, pl. gyermekek részére EU előírásoknak megfelelő játszóterek biztosítása, pancsolók, vízi játékok, csúszdák, különféle sportolási lehetőségek, gyermekprogramok stb.

Természetesen az alapszolgáltatások mellett (pl. illemhely, zuhanyzó, öltöző, büfé), a szülők a kiegészítő szolgáltatások igénybevételének lehetőségét is elvárják, amelyek az üdülésüket kényelmesebbé tehetik, pl. napozó ágyak, napernyők. A szülők részéről továbbra is nagy az igény, a gyermekfelügyelők, gyermekanimátorok alkalmazása iránt.

A kisgyermekes családok előnyben részesítik azokat a strandokat, ahol a mosdókban pelenkázó helyiség is rendelkezésre áll, valamint vizimentés, orvosi felügyelet vagy elsősegély-nyújtó hely működik a fürdőhelyen.

A gyermekes családok leginkább a szabad strandokat kedvelik, ahol nem csak a strand használat, hanem a parkolás is ingyenes. Ez több Balaton-parti település esetében biztosított. A fiatal vendégek, a programok, rendezvények szervezését várják el, ahol szórakozni tudnak.

Az idősebb korosztály igényei természetesen eltérőek, ők a zöld környezetet kedvelik, az árnyas helyeket, ahol a nyári forró időszakban a strandokon is megpihenhetnek.

A vendégek egyértelműen kinyilvánították, hogy igénylik a teljeskörű tájékoztatást, az útbaigazítót, valamint az információs táblák meglétét, a könnyű és gyors tájékozódás érdekében. Keresettek a strandi információs szolgáltató pontok, és külföldi vendégek esetén a többnyelvű tájékoztatási lehetőségek.

2.2. Prognózis: a jelenlegi vendégkör várható változása, az igények változása

A jelenlegi vendégkör kismértékű változása, nagyobb számban továbbra is a helyi lakosok, és a belföldi turisták érkezése várható.

A vendégkör igényének legfőbb változása abban nyilvánul meg, hogy egyre többen keresik az akadálymentesített szolgáltatásokat (mozgássérültek számára fürdőhely - vízbe emelő rámpa vagy lift segítségével-, mosdó és illemhely, megfelelő vendéglátóhelyek, szálláshelyek) biztosítását.

igény merült fel arra, hogy jogosultsággal rendelkező rehabilitációs mérnökök tervei alapján, a hallássérültek, az értelmi fogyatékkal élők és a vakok igényeit is kielégítő szolgáltatásokat – eligazító táblákat, indukciós hurokberendezéseket – alakítsanak ki.

A természetvédelem, a szelektív hulladékgyűjtés iránti igény az utóbbi években a strandokon, és a kikötőkben is egyre nagyon mértékben jelentkezik, ezért ennek hatására egyre több helyen helyeznek el szelektív hulladékgyűjtő szigeteket.

A strandlátogatók és a kikötő használók továbbra is a magas színvonalú szolgáltatásokkal bíró fürdőhelyeket keresik fel, ahol a fürdőzők biztonsága is biztosított, rendelkezésre áll pl. vizimentő, strandi orvos, elsősegélynyújtó-hely által.

Az igények változásával a fürdőzők fontosnak tartják a személyes vagyoni megőrzését is, ezért egyre többen keresnek fel olyan strandokat, ahol értékmegőrző szekrény vagy pl. őrzött kerékpártároló is található – akár térítés ellenében is.

A strandhasználók „legújabb hóbortja” a tengerpartokra jellemző „plázsos” partszakaszok igénybevétele, mediterrán hatású növényzettel. Ennek hatására több balatoni strandon építettek ki ilyen partszakaszokat.

2.3. Piaci elemzés: minősített strandok és a balatoni strandok összehasonlítása

Összességében megállapítható, hogy a minősített strandok sokkal több szolgáltatási elemmel (pl. öltöző, szociális helyiség, parkoló, sportolási, és étel- és italfogyasztási lehetőség) rendelkeznek, amellett, hogy a környezetvédelem, a vízminőség védelem, az elsősegélynyújtás, valamint a fürdőzők tájékoztatása markánsabban jelen van, mint a nem minősített balatoni strandok esetében. A minősített strandokon kiemelt figyelmet fordítanak az esélyegyenlőségre, (pl. a mozgáskorlátozottak részére strandi és vízi bejárók, illemhelyek), valamint a környezeti nevelési program révén írásos tájékoztatóval szolgálnak a látogatók részére.

Szemben a minősített balatoni strandokkal a nem minősített strandok többségére jellemző:

- a fürdővíz és fürdőhely védterülete nincs kijelölve
- nem rendelkezik a strandlátogatók számához mért elegendő/megfelelő színvonalú szolgáltatási elemmel (pl. öltöző, illemhely, zuhanyzó, étkezési lehetőség),
- a terület megfelelő napi tisztántartása és a szelektív hulladékgyűjtés nem megoldott,
- többségén kevesebb a sportolási/szórakozási lehetőség, sem játszóterek, sem gyermekfelügyelet/animáció nem működik,
- a fürdőzők biztonsága elsősegély-nyújtó hely vagy vizimentés által nem megoldott,
- nem rendelkeznek információs szolgáltatással (kellő számú tájékoztató- és útbaigazító táblarendszer), strand/kikötő házirenddel,
- nem felelnek meg az esélyegyenlőségi követelményeknek, pl. nem rendelkeznek mozgáskorlátozott strandbejáróval stb.,
- kellő számú és minőségű programok hiánya.

2.4. Árak és költségek elemzése a minősítés függvényében

Általánosságban elmondható, hogy a megfelelő infrastruktúrával rendelkező, minőségi szolgáltatási elemeket nyújtó strandok és kikötők díjazás ellenében bocsátják a területet, és a szolgáltatások egy részét a fürdőzők/vitorlázók rendelkezésére. Ezek a strandok/kikötők zömében a Balaton körül évről évre rendelkeznek Kék Hullám Zászló minősítéssel. A strandi belépőjegyek, az ételek, italok árai átlagban megegyeznek a minősítéssel nem rendelkező strandok szolgáltatásainak áraival. A fejlesztések, a beruházások költségei a növekvő számú strandlátogatók belépőjegyeinek, valamint a díjazás ellenében igénybevett szolgáltatások áraiból térülhet meg. Ezen strandok fenntartási költségei természetesen magasabbak, mint az ingyenesen igénybe vehető strandok működési költségei.

A minősítéssel nem rendelkező strandokon megfelelő szolgáltatási infrastruktúra nélkül a strandok használata általában ingyenes, ezek fenntartása kevesebb költséggel jár a strand/kikötő üzemeltetők részére.

2.5. Célközönség meghatározása

A strandot általában a helyi lakosok és üdülőtulajdonosok használják, továbbá a településen tartózkodó belföldi és külföldi turisták, nyári gyermektáborok lakói, valamint a vitorlázó turisták jelenléte jellemzi. A jelentősebb főközlekedési utak mellett (7-es és 71-es) elhelyezkedő strandfürdők mellett jelentősek még az átmenő forgalomból adódó alkalmoszerű strandolások. A déli parton a gyermekes családok üdülése jellemző.

3. Minőségi kézikönyv, minősítési követelmények

3.1. Bevezetés, célok

Cél a balatoni strandok, kikötők minőségi színvonalának növelése a nemzetközi strandokkal szemben felmerülő feltételek teljesítésével, a minősítés turisztikai, marketing lehetőségeinek kihasználása, így a térség arculati elemeként a térség turisztikai vonzerejének növelése.

A franchise kézikönyv kidolgozásának egyik alapvető célja, hogy a Kék Hullám Zászló minősítés követelményrendszere pontosan lehatárolva, bárki számára elérhető legyen.

A minősítés célja, hogy minél több strand és kikötő feleljen meg a nemzetközi szintű elvárásoknak is.

3.2. Környezetvédelem és turizmus

A környezetvédelem és a turizmus szoros kapcsolatban áll egymással, és többnyire ellenérdekelt.

A Balaton régióban a vízparti üdülés a legjelentősebb turisztikai kínálati elem. Ahhoz, hogy a Balaton továbbra is potenciális célterület maradjon a turisták számára, a szolgáltatások minőségi fejlesztésén túl nagyon fontos:

- a természeti környezet (természeti környezet, erőforrások, élővilág, tájkép), kiemelten a tó vízminőségének hosszútávú megóvása, valamint az
- épített környezet védelme.

Minél több turista érkezik egy adott turisztikai desztinációba, annál nagyobb a környezetszennyezés lehetősége. Például a turisztikai cél eléréséhez igénybevett közlekedési eszköz /pl. autó, repülő/ használata, vendéglátóhelyeken, szálláshelyeken felgyülemlett hulladékok, az energiafogyasztás is a szennyező anyagok kibocsátását növelik. Ezért a turisztikai tevékenységek hatását folyamatosan vizsgálni kell, a közvetlen és közvetett környezet megóvása érdekében.

A környezetbarát turizmus elősegítése a régióban elengedhetetlen, a fenntartható turizmusfejlesztést - a természeti környezet teherbíró képességét szem előtt tartva - a természeti erőforrások megújulását, a helyi életmód, kultúra, természeti/épített környezet, valamint a gazdaság figyelembevételével lehetővé kell tenni.

A fentiek érdekében nagyon fontosak a környezet-nevelési tájékoztatók kitétele, oktatások lebonyolítása a szemléletváltás érdekében, valamint az alternatív energiaforrások megismertetése, elterjesztése a régióban.

3.3. Tájékoztatás a nemzetközi Kék Zászló mozgalomról

A Kék Zászló története 1985-ig nyúlik vissza, amikor Franciaországban több tengerparti önkormányzat együttesen elhatározta, hogy ily módon fogja minősíteni strandjait. Az első kritériumok a fürdővíz minőségére és a szennyvízkezelés szintjére vonatkoztak.

1987-ben az ötletet továbbgondolva a nagy-britanniai központú FEEE (Foundation for Environmental Education in Europe – Európai Környezettudatos Oktatásért Alapítvány) kidolgozta és a Bizottságnak benyújtotta a rendszer részletes kritériumait, kiterjesztve a környezetmenedzsment, hulladékgazdálkodás és természetvédelem területeire is. A minősítő rendszert 2001-től Európán kívülre és a kishajó kikötőkre is kiterjesztették, a FEEE nevéből kikerült az „európai” szó, ezzel egyidőben szoros kapcsolatot alakított ki az UNEP (ENSZ Környezetvédelmi Programok) illetve a WTO (Turisztikai Világszervezet) intézményeivel és FEE (Foundation for Environmental Education) néven globális szervezetté vált.

A szervezet fő profilja a környezettudatos oktatás fejlesztése, több ilyen jellegű programot is működtet főleg diákok, iskolák részére. A Kék Zászló Kampány a FEE egyik legfontosabb programja, a kampány koordinációs központja jelenleg Dániában található.¹¹

A Kék Zászló minősítés feltételrendszere a következők szerint csoportosítható:

- vízminőség;
- környezetmenedzsment;
- biztonság, szolgáltatások;
- környezetvédelmi oktatás és tájékoztatás.

A Kékszászló minősítés csak egy szezonra adható ki. A minősítés megújításához a koordináció szervezetnek (Blue Flag Campaign – Dánia) meg kell győződnie a feltételek folyamatos teljesítéséről minden szezon előtt.

2008-ban 37 országban összesen 3700 strand és kikötő vett részt a programban.

3.4. A Kék Hullám Zászló meghatározása

A Kék Hullám Zászló egy minőségbiztosítási rendszer, amely a strandok és kikötők vizének, és környezetének tisztaságát hivatott szimbolizálni. A rendszer a nemzetközi mintát alapul véve került kidolgozásra, amelyet minden évben pályázat keretében nyerhetnek el az önkéntesen jelentkező balatoni, Fertő,- Tisza,- és Velencei tavi strandot, és kikötőt üzemeltető szervezetek/önkormányzatok.

A nyertes pályázó a védjegyet, egy oklevelet, valamint a minősítést szimbolizáló Kék Hullám Zászlót egy évig tűzheti ki, használhatja marketing tevékenységében.

---

¹¹ Forrás: ÖKO Rt.: Természetes Fürdőhelyek környezeti minősítési rendszerének megalapozásául szolgáló javaslat kidolgozása

3.5. Kék Hullám Zászló védjegy strandokra vonatkozó követelményrendszere

A védjegy követelményrendszer 6 nagy csoportra osztható:

- vízminőség védelem,
- Az ipari és lakossági szennyvíz hatásainak kizárása, szennyvízkezelés,
- Élővilág tanulmányozása és védelme,
- Környezetgazdálkodás ,
- Biztonság és szolgáltatások,
- Tájékoztatási kötelezettségek.

A követelmények teljesítésekor a „78/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet - a természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről” jogszabálynak meg kell felelni.

3.5.1. VIZMINŐSÉG

3.5.1. A fürdőzésre alkalmas vízzel szemben támasztott követelmények:

3.5.1.1. Mikrobiológiai és fizikai-kémiai jellemzők

Az ellenőrizendő mikrobiológiai paramétereket az előírtak alapján az ÁNTSZ ellenőrzi, és ad engedélyt a strand üzemeltetésére. Ha a fürdővízminőség a határértékek alá kerül, a hatóság ismételt mintavételt hajt végre. Mind az eredeti, mind a második mintavételt bele kell foglalni a jelentésbe, és a strand üzemeltetőnek meg kell őriznie.

Esetleges ÁNTSZ ellenőrzések esetén, ha a fürdővíz minősége a megengedettnél többször a megkövetelt érték alá kerül a szezon folyamán, (ld. az elfogadott %-os teszt értékek magasabbak, mint a határértékek), a Kék Hullám Zászló visszavonásra kerül.

Követelmény:

- A strand vízmintavételezésének előírás szerinti elvégzése megtörtént. Hatósági információ alapján a bizottság ellenőrzi.
- A laboratóriumi eredmények a helyszínen fellelhetők, megfelelőek.
- Nincs *Cyanobacter* burjánzásra utaló jel, meglét a vízben.
- Felhalmozott uszadék (pl. üledék, fa stb.) nincs jelen a vízben és a parton.

3.5.1.2. Mintavétel módja

A mintavétel módja a hatályos előírt jogszabályok alapján történik.

A strandon legalább egy mintavételi helynek lennie kell. Fontos figyelembe venni, hogy a mintavételi helyek számának és elhelyezkedésének tükröznie kell a fürdőzők elhelyezkedését (koncentrációját) a strandon, valamint azokat a forrásokat is, melyek potenciálisan befolyásolhatják a strand vízminőségét. A mintavételi helyet elsősorban ott kell kijelölni, ahol a legtöbb fürdőző van. Ezen túlmenően a mintavételi helyeknek tükrözni kell a szennyezés potenciális forrásának elhelyezkedését is.

Hivatalosan meghatalmazott és kiképzett személynek kell a mintavételt elvégezni.

Követelmény:

- A strandon legalább egy mintavételi helynek lennie kell.

3.5.1.3. Mintavétel gyakorisága

Követelmény:

- az első mintát a fürdési szezon kezdete előtt legalább 5-17 nappal kell venni (elő-szezoni minta).

3.5.1.3.4. Elemzési módszerek

Az elemzési módszerek kiválasztása, alkalmazása a hatályos előírt jogszabályok alapján történik. Az elemzéshez olyan módszereket kell használni, amelyek biztosítják az újra előállítás, ismétlés és összehasonlítás lehetőségét, megfelelnek a valóságnak.

3.5.1.5. Az eredmények közzététele és jelentése

Követelmény:

- valamennyi vízminőségi eredményt a pályázati jelentkezési lappal együtt szezon elején be kell nyújtani a Balatoni Szövetségnek.

3.5.1.6. Felmentések esete

Extrém időjárási viszontagság esetén vett mintavétel megismételhető, ha a nemzeti hatóság (ÁNTSZ), ami a fürdővíz minőségi szabályokat ellenőrzi, hivatalosan jóváhagyta azt.

Ilyen esetekben a Balatoni Szövetséghez benyújtott kérelem mellé csatolni kell az Országos Meteorológiai Szolgálat hivatalos állásfoglalását, melyben kijelentik, hogy az időjárás kivételes volt.

A pályázat benyújtását követő 15 napon belül valamennyi vízminőségi eredményt be kell mutatni a BSZ-nek, hogy a strand elbírálható legyen.

Követelmény:

- Kivételes időjárás esetén kérelem benyújtása, az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos állásfoglalásával a BSZ részére (amennyiben releváns).
- Ha kérelmet benyújtotta, a pályázat benyújtását követő 15 napon belül valamennyi vízminőségi eredmény bemutatása kötelező (amennyiben releváns).

3.5.2.AZ IPARI ÉS LAKOSSÁGI SZENNYVÍZ HATÁSAINAK KIZÁRÁSA, SZENNYVÍZKEZELÉS

A strand vízminőségét nem befolyásolhatja semmilyen, a közösségen kívülről vagy belülről származó forrásból eredő ipari vagy városi szennyvíz beáramlás.

Követelmény:

- Semmilyen ipari vagy szennyvíz-kibocsátás ne legyen hatással a strand területére /273/2001. Korm rend szerint is előírás/. *A strand üzemeltetőjének írásbeli nyilatkozatát csatolni kell a jelentkezési laphoz.*
- A közösség szennyvízkezelésének és a szennyvíz kibocsátási paramétereinek meg kell felelnie a Települési Szennyvízkezelési Irányelv követelményeinek. [273/2001. Korm rend szerint is előírás]. *Az illetékes szolgáltató írásbeli nyilatkozatát csatolni kell a jelentkezési laphoz.*
- Szennyvízelvezetés biztosítása. (Ha a szennyvíz elvezetése közcsatornába nem lehetséges, akkor az elvezetés zárt rendszerű szennyvízgyűjtőbe biztosított.) *A strand üzemeltetőjének írásbeli nyilatkozatát csatolni kell a jelentkezési laphoz.*

3.5.3. ÉLŐVILÁG TANULMÁNYOZÁSA ÉS VÉDELME

A természeti környezet, a flóra és fauna védelme elengedhetetlen. Fontos hogy a strandlátogatók folyamatosan tájékoztatva legyenek a természeti értékek elhelyezkedéséről, a védett területekről, a védett növények és állatok esetleges előfordulásáról. A strand területén a horgásztevékenységet tiltani kell.

Figyelembe kell venni és kezelni kell a rekreációs használat és a természetvédelem között felmerülő konfliktusokat is. Elfogadhatatlan, hogy a rekreációs tevékenységek környezeti károsodást okozzanak, pl. megnövekedett parti eróziót, visszafordíthatatlan károsodást a vegetációban, hínár kitépését a csónakok lehorgonyzásakor, a madarak életének megzavarását.

Magát a strandot környezetbarát módon kell üzemeltetni, amely védi az érzékeny fajokat és élőlényeket. (ezt meg lehet valósítani az övezeti felosztással vagy egyéb megelőző intézkedéssel).

A strand takarítását a helyi flórára és faunára tekintettel kell végezni.

Kerülni kell a homokon és az azt körülvevő részeken a rovarölőszer használatát.

Összegezve tehát, szükséges lehet bizonyos tevékenységek korlátozása, szétosztása vagy más módon történő kezelése azért, hogy a kikapcsolódást biztosítsuk, a strandolók biztonságát is óvjuk, és a természetet is védjük.

Követelmény:

- Kerülni kell a homokon és az azt körülvevő részeken a rovarölőszer használatát.

3.5.4. KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁS

3.5.4.1. Strand Felülvizsgálati Bizottság

A strand üzemeltetőjének/a helyi önkormányzatnak kötelessége megbizonyosodni a feltételek teljesítéséről, ha elnyerte a Kék Hullám Zászló minősítést.

A fontosabb helyi, érdekelt szervezetekkel együttműködve, havonta egy alkalommal ellenőriznie kell a Kék Hullám Zászló minősítésnek való megfelelést a fürdési szezon alatt. (június – augusztus hónapokban)

Ilyen helyi érdekelt szervezet lehet pl. egy helyi hatósági képviselő, szállodaigazgató, strandüzemeltető, vízimentő, civil szervezet képviselője és mások, pl. helyi lakosok, speciális csoportok stb.

A Bizottság javasolt létszáma 5 fő. A helyszíni ellenőrzésekről készített jegyzőkönyvet a következő évi pályázati felhívás keretében be kell mutatni a Balatoni Szövetségnek.
A Strand Felülvizsgálati Bizottság működéséről a strand üzemeltetőjének gondoskodnia kell.

Követelmény:

- A Strand Felügyelő Bizottság által készített jegyzőkönyvek - az előző évi szezon ellenőrzésekről - megküldése (Új hálózati tag jelentkezésekor nem releváns).

3.5.4.2. Fürdővíz és fürdőhely védterületének kijelölése

Követelmények:

- A fürdőhely területének határától a vízfelületen minden irányban 100-100 m kiterjedésű kijelölt védterület biztosított;
- A vízparton legalább 10 m szélességű kijelölt védőterület biztosított;
- A fürdőhely határát jelölő, a parton 60x30 cm méretű, fehér alapú, kék hullámzó vízen fekete felsőtestet ábrázoló tábla biztosított;
- A vízen vörös-fehér függőlegesen csikozott, henger alakú, legalább 50x50 cm-es bójákkal való jelölés biztosított;
- A fürdőhely hosszát jelölő, a fürdőhely határát jelző tábla, kék mezőben fehér nyíllal és a távolság (méter, kilométer) feltüntetésével biztosított;
- A 120 cm-nél mélyebb víz határa „120 cm” feliratú, tábla biztosított.

3.5.4.3. Fürdőhely területe, a parti területekre vonatkozó szabályoknak való megfelelés:

Követelmények:

- A várható legnagyobb vendégszámra vonatkozóan egy főre számítva 10 m² pihenést szolgáló területet biztosított. (Üzemeltető írásbeli nyilatkozat szükséges);
- A strand egy részén füvesített, parkosított terület biztosított;
- A strand területén árnyas pihenőrészt kialakított;
- A 6 éven aluli gyermekek részére külön fürdőhely biztosított;
- Sportolási lehetőség elősegítésére alkalmas területrészt biztosított olyan módon, hogy az a vendégek nyugalma nem zavarja és nem is balesetveszélyes;
- A strandon talaj-, lég- és zajszennyezés (KTVF¹² nyilatkozata alapján) nincs jelen;
- A strand területén az üzemelési idő alatt horgászatot megtiltották.

3.5.4.4. Tisztaság, hulladékkezelés

A strandnak és a környező területeknek, beleértve az ösvényeket, parkolókat és a strandra vezető utakat, tisztának kell lennie és erről mindenkor gondoskodni kell.

A szemét felhalmozása tilos, esztétikátlan és veszélyes.

A (lehetőleg fedeles) szemétkosaraknak megfelelő típusúnak és megjelenésűnek kell lenni, mind esztétikailag, mind funkcionálisan. Ajánlott a szemétkosarak környezetbarát termékből való előállítás, pl. újrahasznosított vegyes műanyagból.

A strandon megfelelő számú szemetessel rendelkezni kell, megfelelő elosztásban való kihelyezéssel, és ezeket rendszeresen üríteni szükséges. A csúc szezonban a számukat és az ürítés gyakoriságát növelni kell.

---

¹² Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség

Alternatív megoldás, hogy kisebb szemetek helyett a nagyobb szemétyűjtő tartályokat is elhelyezhetnek a strand főbb bejáratainál. Ez a megoldás megkívánja, hogy a látogatókat rávegyék arra, hogy magukkal vigyék a szemetüket, amikor elhagyják a strandot.

Összefoglalva, a szemetek kiválasztásánál és kihelyezésénél a következő tényezőket kell figyelembe venni:

- szemetes kapacitása;
- környezetbarát termékek;
- a szemet típusa és forrása;
- szelektív hulladékgyűjtés;
- a gyalogos forgalom nagysága;
- a szolgáltatások módja és szünetei, beleértve a csúc szezon is;
- helyi környezet pl. szél;
- hozzáférhetőség pl. magasság, felszín.

Az összegyűjtött hulladékot csak engedélyezett berendezésekbe lehet helyezni, amelyeket a bizottság a környezetvédelmi követelményeknek megfelelőnek talált. A pályázó kötelessége azt biztosítani, hogy a hulladékot megfelelően helyezték el függetlenül attól, hogy saját személtlerakóját, vagy a szomszédos települését használja

Követelmények:

- A víz és a parti rész napi állandó tisztítása, rendben tartása biztosított;
- A terület méretéhez viszonyítva megfelelő számú-, és méretű hulladék gyűjtőedény áll rendelkezésre;
- A hulladékgyűjtők napi/szükség szerinti ürítése megoldott;
- Szelektív hulladékgyűjtés esetén palacktömörítő berendezés megléte;
- A fürdésre igénybe vett vízfelület, a vízpart napi tisztántartása megoldott.

3.5.4.5. Öltöző és szociális helyiségek

A strandon hozzáférhető öltöző és szociális helyiségek száma az átlagos strandi látogatottságot kell, hogy tükrözze a csúc szezonban, a strand hosszát és a fő megközelítési pontok számát és elhelyezkedését figyelembevéve.

A mosdóknak, illemhelyeknek mindig tisztának kell lenniük. Használatuk intenzitásától függően ezeket ellenőrizni, és takarítani kell. Nagyobb látogatottságú strandokon naponta, vagy naponta többször szükséges takarítani.

A mosdóknak, illemhelyeknek szappannal, törülközővel (papír vagy ruha), vagy szárítóval ellátottnak kell lenni.

Követelmények:

- Megfelelő számú öltözési – vetkőzési – lehetőség biztosítása;
- A legnagyobb vendégszám figyelembevételével, nemenként elkülönített, kézmosási lehetőséggel, díjmentes, a vízparttól 100 m-en belül elhelyezett illemhely biztosítása;
- Zuhanyozási lehetőség, 1000 főnél nagyobb vendégszámnál 200 fő/db, de legkevesebb 4 zuhanyállás biztosítása.

3.5.4.6. Kemping, járműforgalom, raktározás szabályozása, tilalma

Az engedély nélküli kempingezés, gépjárműforgalom és szemétkerakás tilos a strandokon. A korlátozásokról tájékoztatást kell kitenni.

Ahol nincsenek fizikai korlátok, melyek megakadályoznák a strand gépjárművel történő megközelítését, ott kell lennie egy szabályzatnak, amely tiltja az engedély nélküli gépjárműforgalmat, a szemétkerakást vagy kempingezést, amiről tájékoztatót kell kihelyezni.

Nem szabad a gépjárműveket a strandra beengedni, kivéve a takarítási és biztonsági céllal használtakat, pl. életmentés céljából. Ahol a járműveket nem lehet teljesen kitiltani, megfelelően korlátozni kell a számukat és ezt a helyzetet kezelni. Ki kell jelölni a gépjárműves és parkolási területeket, valamint a gépjárműmentes zónákat, és rendszeres közterületi felügyeleti ellenőrzést kell a strandon végezni, amikor a helyzet ezt megkívánja. Még ha beengedik is az autókat, a víztől 50 m-re meg kell tiltani közlekedésüket. A strand nagy részét autómentes övezetnek kell kijelölni.

A kempingezés csak akkor megengedett, ha hivatalos engedély van rá kijelölt kemping területeken, az övezeti és terhelési kapacitáson alapulva.

Követelmények:

- A gépjárművek számára jogszabálynak megfelelő nagyságú és kiképzésű parkolóhely biztosított, megfelelő forgalomszabályozással;
- A strand területén a gépjárművek közlekedése csak külön engedéllyel és korlátozásokkal biztosított.

3.5.4.7. Háziállatok kezelése

Szigorúan be kell tartani a kutyákra, és egyéb háziállatokra vonatkozó országos előírásokat, tevékenységüket minden körülmények között ellenőrzés alatt kell tartani.

Követelmény:

- Táblával jelezték, hogy a strand területére állatokat bevinni tilos, - kivéve a vakok számára kiképzett kutyákat.

3.5.4.8. Épületek állapota, karbantartása

A strandi létesítmények magukban foglalják valamennyi berendezést és felszerelést pl. játszótereket és stégeket. Ezeket rendszeresen karban kell tartani és ellenőrizni, annak érdekében, hogy biztonságosan használhatók legyenek, és ne akadályozzák a strand általános tisztaságát és esztétikai megjelenését.

A strandi szerkezetek külső megjelenésére is gondot kell fordítani. Jól kell illeszkedniük a természeti és épített környezetbe, a tervezési szabványoknak, a környezetvédelmi és esztétikai követelményeknek meg kell, hogy feleljenek.

Bármely építkezési munkát vagy veszélyes elhagyott építményt be kell keríteni, megakadályozva, hogy a strandolók megközelítsék, főleg a kisgyermek. Ez nem csökkentheti a strandolók élvezetét.

Amit figyelembe kell venni: a berendezés tisztasága, állapota és az állagromlásával vagy üzemzavarával kapcsolatos potenciális veszély. Javasolt a környezetbarát termékek használata.

Követelmény:

- Épületek tájba illesztése biztosított;
- Az építmények, helyiségeinek napi/szükség szerinti takarítása, fertőtlenítésének biztosítása;
- A helyiségek és a terület rovar- és rágcsálóirtásának biztosítása;
- A strand létesítményeinek megfelelő karbantartásának biztosítása (Üzemeltetői nyilatkozat benyújtása).

3.5.5. BIZTONSÁG ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

3.5.5.1. Elsősegélynyújtás, életmentők és életmentő készülékek elérhetősége

Az életmentő felszerelés segélyhívót is kell, hogy tartalmazzon. A felszerelést rendszeresen ellenőrizni kell, és annak meg kell felelnie az országos/nemzetközi feltételeknek.

Ahol van életmentő felszerelés, azt egyértelműen, jól látható módon kell elhelyezni, hogy könnyen azonosítható és gyorsan elérhető legyen a strand bármelyik részéről.

A strandi tájékoztató táblán vagy az életmentő állomáson egyértelműen meg kell jelölni azt az időszakot, amikor a felszerelés illetve életmentő elérhető.

Elsősegély legyen elérhető vagy a) képzett személyzettel rendelkező elsősegélynyújtó helyen vagy b) strandi intézményben vagy c) közvetlenül a strandon.

Nagyon ajánlott, hogy a zsúfolt strandokon legyen elsősegélynyújtó állomás. A személyzetének megfelelő képzettséggel rendelkeznie kell.

Tájékoztatót kell adni az elsősegély felszerelés hozzáférhetőségének idejéről, és az alternatív, szezonon kívüli lehetőségekről.

Követelmények:

- 1000 fő/nap átlagos vendégszám felett elsősegélynyújtó hely, ill. legalább egy, mentőtiszti szakképesítéssel rendelkező személy vagy olyan orvos jelenléte biztosított, aki az Országos Mentőszolgálat által szervezett oxyologiai tanfolyamot elvégezte;
- Az elsősegélynyújtó helyen üzemeltetési naplóvezetése a vendégforgalom napi adatairól, balesetekről, a vízminőséggel összefüggő változásokról és egyéb rendkívüli eseményekről.

3.5.5.2. Vizimentés

A vizsgált strandon egy képzett vízi mentő jelenléte nem elegendő.

Minimum 2 fő vízi mentő jelenléte szükséges, 250-300 méterenként ajánlott újabb 1 fő alkalmazása. (pl.: ha a vizsgált strand vízparti szakasza 600 m, összesen 4 fő vízi mentő jelenléte ajánlott). Így lehetőség van arra, hogy érdemleges vízi mentés (figyelő szolgálat és operatív mentés) történjen.

A tábláknak uniformizálnak, minden strandon egyformáknak kell lenni. Tartalmazniuk kell: "cég" neve és lógója, riasztási telefonszáma, valamint azt, hány vízi mentőnek kell a strandon szolgálnia. A strand vázlat térképének szerepelnie kell a táblán.

Egyéb vízi veszélyeket, információkat jelző tábláknak is uniformizálnak kell lenni. A tábláknak tartalmaznia kell általános információt: pl.: viharjelzéssel kapcsolatos tudnivalókat, valamint helyi sajátosságokat pl.: déli parton a "marásvonallal" kapcsolatos veszélyforrásokat, helyes-helytelen viselkedési szabályokat ábrákkal.

Az ábrák feltüntetése azért fontos, mert a gyermekek is értelmezhetik, és nem kell több nyelven leírni. További követelmény, hogy egyértelmű módon jelezzék, hogy hol található segítség a strandon.

A táblákkal kapcsolatos ajánlás:

- Célszerű, ha a táblák uniformizáltak, flexibilisek, nem a legdrágább anyagokból készülnek, de vízállóak legyenek. Lehetőleg ábrákkal jelezzenek.
- Színek:
  - Piros (HKS13) biztonsági és mentési információk;
  - Sárga (HKS3) vízi biztonsági információk és a vízimentő szolgálattal kapcsolatos információk;
  - Kék (HKS39) "kék zászló" információk.

Követelmények:

- képzési engedéllyel rendelkező 2 fő vízimentő jelenléte biztosított (hatóságnál regisztrált, akkreditált); *(A képzettségről szóló dokumentum benyújtása szükséges)*
- Egyértelmű feliratokkal, táblákkal kerüljön jelzésre, hogy mely szervezet (vagy cég) vízi mentői látják el a strandon a vízi mentői feladatokat;
- Egyéb vízi veszélyeket, információkat jelző táblák kihelyezése biztosított az előírás szerint;
- Minimum 1 db hangosbemondó biztosított a strandon;
- A mentőautó behajtása biztosított, jelölve milyen módon;
- Strandi vízimentő eszközök biztosítása: evezős csónak és a kötelező felszerelése, valamint nyakrögzítő, aqua bord hordágy;
- A vízimentő segélykéréshez szükséges hírközlő eszköz biztosítása;
- A mentőcsónak 40x40 cm nagyságú, fehér alapú, 30x30 cm szármagasságú, 10 cm széles vörös keresztrel ellátott zászlóval való felszerelése biztosított;
- Helyszíni ellenőrzéskor a vízimentő csónakban, vagy a csónak 50 méteres körzetében való tartózkodása, - ahonnan fürdésre kijelölt vízfelület belátható – biztosított;
- Gyermekcsoportok esetén külön vízimentő biztosítása a csoport felügyelete érdekében;
- A szolgálatot teljesítő vízimentők elhelyezése biztosított magas les, kijelölt tartózkodási hely által;
- A sérültek ellátásának helyszíne, a felszerelések szakszerű tárolása megoldott.

3.5.5.3. Konfliktuskezelés

Figyelmet kell fordítani a különböző tevékenységek által okozott zajszennyezésre is (motoros tevékenység, sztereó hangszórók stb.)

Ha a strandon különleges esemény zajlik, azt a fő fürdési területeken kívül kell megrendezni. A strandon a különböző tevékenységeket is egyértelműen jelölni kell.

3.5.5.3.1. A fürdőzők részéről érkezett panaszok kezelése

Követelmények:

- Panaszkezelési rend megléte, az intézkedésre jogosult személyek megjelölésével, elérhetőségével
- A fürdőzők általi panaszok kezelése a víz minőségére (amennyiben releváns)
- Fürdőzők által jelzett bőrtünetek kezelése (amennyiben releváns)

3.5.5.4. Vészhelyzetek kezelése

A válságtervnek [273/2001. Korm rend szerint is előírás] tartalmaznia kell egy világosan meghatározott folyamatot, amely hatékony sürgős esetekben. Pl. vízszennyezés, baleset, természeti csapás esetén.

A szennyezés gyors leküzdése érdekében a helyi hatóságokkal együttműködve a következőket kell tenni:

- szennyezés esetén azon személyek azonosítása, akik a szennyezéssel kapcsolatba kerültek;
- valamennyi irányító, szolgáltató és ember bevonása, akik szükségesek a beavatkozáshoz;
- ha szükséges, az emberek védelmére vagy evakuálására vonatkozó folyamat meghatározása;
- figyelmeztetés és tájékoztatás folyamatának meghatározása;
- a Kék Hullám Zászló visszavonása.

A válságtervnek részleteznie kell, hogy kivel kell felvenni a kapcsolatot szennyezéses baleset esetén. Erre felelős helyi személyt kell kijelölni. Azt is részletezni kell, hogy ki mit csinál vészhelyzetben, ideértve a szennyezéses baleseteket is.

A tervnek ugyanakkor összhangban kell lennie a területre vonatkozó egyéb országos előírásokkal.

A közönséget tájékoztatni kell a szennyezésről vagy a lehetséges veszélyekről úgy, hogy közzéteszük először is a tájékoztató pontokon, aztán a médiában, tourinform irodákban, és más fontos kommunikációs útvonalon, amíg a veszély fennáll. Ha a veszély szennyezett víz formájában áll fenn, akkor a strandolókat tájékoztatni kell arról, hogy ebben az időszakban a fürdés nem biztonságos. Annak érdekében, hogy a Kék Hullám Zászló integritását és a strand vezetőségét megvédjük, kiemelten fontos, hogy a zászlót bevonjuk (tájékoztatást kell adni erről a tájékoztató táblán) ha van valamilyen szabálytalanság pl. szennyvíz által keltett szennyezés.

Követelmény:

- Lakosság, strandlátogatók tájékoztatása a Válságtervről (a vízszennyezésre, balesetre, természeti csapásra vonatkozóan)

3.5.5.5. A part biztonságos megközelíthetősége

A strandnak megközelíthetőnek, és biztonságosnak kell lennie, a mozgáskorlátozottak számára is.

Követelmény:

- Mozgáskorlátozottak partra jutásának biztosítása

3.5.5.6. Egyéb biztonsági feltételek biztosítása

Azokon a strandokon, ahol többfajta tevékenység folyik, kezelni kell a különböző strandhasználók eltérő igényeit a balesetek és konfliktusok elkerülése érdekében. Pl. fel lehet osztani a területet az úszók, szörfözők között. Ugyanakkor a strand rekreációs használatánál figyelemmel kell lenni a természetre, atmoszférára, esztétikára.

Az úszókat védeni kell a motoros vízi járművektől (pl. vitorlás). Ahol szükséges, a területi felosztást bójákkal, megkülönböztető jelzésekkel, jelekkel egyértelművé kell tenni. Ugyanez a

teendő a szörfösök területével. Különbséget kell tenni a pedálos vízijárművek (vizibickli), és a vitorlások között. Ezeket a különböző tevékenységeket el kell különíteni.

Követelmények:

- A tó mederben nincs semmilyen sebesülést okozó tárgy, mely balesetveszélyt jelent. (Üzemeltető nyilatkozatának bemutatása is szükséges);
- A strand a hajóforgalomtól szeparált. A kölcsönzött vízi eszközök nem zavarják a fürdőzőket;
- A strand területén nincs jelentős mennyiségű úszást gátló hínár és vízínövény.

3.5.5.7. Ivóvízellátás normái

A strandon legyen iható vízkészlet, pl. szökőkútból, vezetékből, csapból stb. Ez a forrás lehet a mellékhelyiség tömbben vagy a strand elején, de védeni kell az állatok okozta fertőzéstől.

Követelmény:

- A fürdőhely területén megfelelő minőségű ivóvíz ingyenes hozzáférhetősége adott, ill. ennek hiányában a folyadékpótlásra alkalmas egyéb lehetőségek biztosítottak.

3.5.5.8. Akadálymentesítés

A strandnak megközelíthetőnek kell lennie a mozgáskorlátozottak számára is, emellett el kell tudni érniük a környező épületeket és a mellékhelyiségeket is.

A strand megközelítését meg lehet oldani rámpákkal, a vízhez való lejutást is biztosítani kell. Ajánlott, hogy a rámpa formája és anyaga illeszkedjen a természetes környezetbe és ahol csak lehetséges, környezetbarát anyagokat kell alkalmazni, pl. újrahasznosított műanyag elemeket.

Az illemhelyeket úgy kell megtervezni, hogy kerekesszékes és egyéb mozgáskorlátozott is tudja használni. Ennek meg kell felelnie az ISO szabványnak. A strand feleljen meg a mozgáskorlátozott emberek részére kialakított felszerelésekre vonatkozó országos előírásoknak, ajánlott felvenni a kapcsolatot a mozgáskorlátozottak országos szervezetével.

Mindemellett, ha van parkoló, ott legyen mozgáskorlátozottak részére kijelölt hely is.

Követelmények:

- Mozgáskorlátozottaknak a mellékhelyiségekbe, a különféle egységekbe való bejutása biztosított (pl. rámpa révén);
- Mozgáskorlátozottak tájékoztatása, kitáblázottsága megfelelősége;
- Mozgáskorlátozottak számára vízbeemelő szerkezet biztosított.

3.5.5.9. Térképek

A strand határait és az alapvető felszerelések és szolgáltatások helyét ábrázoló térképet kell közzétenni a strandi információs táblán. A térképnek jó minőségűnek és könnyen olvashatónak kell lennie. Lehetőség szerint piktogramokat kell alkalmazni. A megkövetelt térképi elemek a következők (ami releváns):

- vizimentés vagy életmentő felszerelés;
- elsősegélynyújtó felszerelés;
- telefonok;

- mellékhelyiségek (ideértve a mozgáskorlátozottak részére kialakított mellékhelyiségeket is);
- ivóvíz;
- gépjármű és kerékpár parkolók;
- hivatalos kemping területek a strandon vagy közelében;
- nagy hulladékgyűjtők;
- vízmintavételi helyek;
- bejáratok és a mozgáskorlátozottak részére kialakított bejáratok;
- gyalogösvények;
- övezetek (úszás, szörfözés, vitorlázás, csónakázás stb.);
- közeli természetileg érzékeny területek stb.

3.5.5.10. Egyéb szolgáltatások biztosítása

3.5.5.10.1. Sportolási lehetőség/ek

Követelmények:

- Sportolási lehetőség számának, színvonala megfelelése;
- Sporteszközök biztonságosa, karbantartottsága;
- Kölcsönzési lehetőség biztosítása;
- Ingyenes sporteszközök biztosítása (pl. pin-pong, tollaslabda, frisbee stb.);
- Tájékoztató a sportolásra alkalmas kijelölt területről

3.5.5.10.2. Szórakozási lehetőség/ek

Követelmények:

- szórakozási lehetőség számának, színvonalának megfelelése.

3.5.5.10.3. Gyermekeknek játék lehetőség/ek

Követelmények:

- Gyermek számára biztosított játék lehetőség/ek megfelelnek az EU normáknak, biztonsági előírásoknak;
- Kis gyermeknek külön játék-, fürdési lehetőség (gyermekmedence) biztosítása;
- Homokozó esetén a homok tisztaságának biztosítása;
- Animátor alkalmazása.

3.5.5.10.4. Étkezési lehetőség/ek

Követelmények:

- Étkezési lehetőségek számának és formájának megfelelése a strandlátogatók létszámához viszonyítva;
- A vendéglátás színvonalának és higiénijának megfelelése.

3.5.6. KÖRNYEZETTUDATOS NEVELÉS ÉS TÁJÉKOZTATÁS

3.5.6.1. Tájékoztatás a víz minőségéről

A strandi információs táblán aktuális fürdővíz minőségi tájékoztatót kell kitenni. Ezt az információt ki lehet tenni más területekre is, pl. a fő bejáratoknál, a vízimentő állomásokon, a strand parkolójában vagy egyéb helyeken.

A tájékoztatás egyértelmű legyen, amely könnyen érthető a strandolók számára. Egyszerűen azonosítható szimbólumokkal kell táblázatos vagy figurális formában bemutatni, utalva az eredményekre, az előírásokra és a kötelező értékekre. Ezáltal az emberek, tekintet nélkül anyanyelvükre, megértik a tájékoztatást.

Az adatokat rendszeresen kell frissíteni és soha nem lehetnek egy hónapnál régebbiek.

Követelmények:

- A strand vízminőségének aktuális állapota a strand üzemeltetője által jól látható helyen, közérthetően közzétételre került. (olyan táblázatban vagy ábrában, amely könnyen érthető);
- A fürdővíz aktuálisan érvényes osztályba sorolása - az üzemeltető által - a fürdőközösség számára hozzáférhető;
- Az esetleges fürdőzési tilalom világos és egyszerű jelzés vagy jelkép segítségével megjelölésre került;
- Rövid távú szennyezésnek kitett fürdővizek esetében tájékoztatás biztosítása arról, hogy a fürdővíz rövid távú szennyezésnek van kitéve;
- Tájékoztató biztosítása azon napok számának megjelölésével, amelyek az előző fürdési idején alatt, a rövid távú szennyezés miatt a fürdőzés tiltásra került;
- Rendkívüli helyzet előfordulása esetén tájékoztatást annak jellegéről és várható időtartamáról;
- A fürdőzés megtiltása esetén a fürdőzők erről szóló tájékoztatásában az indokok megjelölése biztosított.

3.5.6.2. Tájékoztatás a strand működési szabályzatáról

A strandi szabályzatnak a strandolók tevékenységét és magának a strandnak az üzemeltetését kell tartalmaznia. A szabályzatot ki kell tenni a tájékoztató táblára. Más helyeken is közzé lehet tenni, pl. a főbb bejáratoknál. Ahol lehet, nemzetközileg ismert jelképeket kell használni.

A szabályzatnak tartalmaznia kell a háziállatokra, az övezeti rendszerre, a hulladékgyűjtőkre, a strandon a járműforgalomra, kempingezésre, tűzre vonatkozó szabályokat stb.

Tartalmaznia kell biztonsági előírásokat is, pl. a vízimentők szolgálati idejére és az ellenőrzött területre, az elsősegély helyekre és nyitvatartási idejükre vonatkozóan. Ismertetni kell a rendőrség, elsősegély segélyhívó számait, valamint a segélynyújtó szolgálatok kapcsolatfelvételi lehetőségét.

Követelmény:

- A strand folyamatos működését feltételeit elősegítő, nyilvántartó, ellenőrző rendszerről való tájékoztatás biztosított;

- Kihelyezett házirend közzétett. A strandhasználatot szabályozó rendelkezéseket kérésre könnyen elérhetővé kell tenni, pl.: tourinform irodákban, a strandon, és egyéb frekventált helyeken.

3.5.6.3. Tájékoztatás a terület ökológiai rendszeréről

Ennek a kritériumnak az a célja, hogy a strandolók megfelelő információt kapjanak az ökoszisztémával és a környezet érzékenységgel kapcsolatban, valamint az értékes kulturális helyekről/közösségekről, és hogy ösztönözzük őket arra, hogy felelős módon megismerjék ezt a környezetet.

Ha a teljeskörű információt nem tartalmazza a tábla, akkor legalább egy rövid jelzést kell adni, melyben tájékoztatják a közönséget a közeli érzékeny területről és arról, hol kaphatnak további felvilágosítást.

Követelmény:

- Tájékoztató megléte a természeti értékek elhelyezkedéséről a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságának tájékoztatója alapján. A természetileg érzékeny területeken ki kell táblázni a vonatkozó információkat, beleértve a flóra és fauna bemutatását, és az idegenforgalmi ismertetőkből is fel kell hívni a figyelmet. Ezeknél az információknál ki kell térni arra, hogy hogyan kell (környezet-tudatosan) viselkedni ezeken a területeken.

3.5.6.4. Tájékoztatás a Kék Hullám Zászló programról

Tájékoztatót kell kitenni a Kék Hullám Zászló programról a strandi információs táblán. Ezt a tájékoztatót ki lehet még tenni más helyekre is, pl. a főbb megközelítési pontokra, a vízimentő állomásokra, egyéb strandi felszerelésekhez, vagy a parkolóban. A tourinform irodákban szintén kell, hogy legyen információ a Kékszászlóról, és azt a nemzetközi látogatottságú helyeken pedig több nyelven is elérhetővé kell tenni.

Követelmény:

- Kifüggesztett tájékoztató a Kék Hullám Zászló programról. A Kék Hullám Zászló védjegyhez lehető legközelebb kell elhelyezni az információkat, a minősítés kritériumait, valamint a felelős személy megnevezését elérhetőségét.

3.5.6.5. Tájékoztatás a környezeti, nevelési programokról

Követelmény:

- A strandlátogatók számára írásos tájékoztatóanyag kifüggesztése biztosított. A tájékoztató anyagnak nevelési programmal rendelkeznie kell. A tájékoztató anyagnak iránymutatónak kell lennie. (Nem kötelező tevékenység, mint hulladékkezelés, idegenforgalom, kötelező tájékoztatás stb.)

A környezettudatos nevelését és tájékoztatást elősegítő anyagnak/kiadványnak az alábbiakat tartalmaznia kell:

- A tó ismertetése;
- Vizi élőlények bemutatása;
- Nádasok szerepének bemutatása;
- Élőhelyek bemutatása a strand környékén esetlegesen túrával összekötve;
- Szemétgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés és elhelyezés bemutatása;

- Oktató játékok a környezeti és természeti nevelésről (animátor, vízjátékok);
- Rajzolás (animátor segítségével);
- Estleges kiállítás a strandbejáratnál;
- Vizi mentés és elsősegélynyújtó bemutató.

3.6. Kék Hullám Zászló védjegy kikötőkre vonatkozó követelményrendszere

A védjegy az alábbi kikötőkre terjed ki:

- Csónakkikötő (csak kikötés, csónakok "parkoltatása" esetén)
- Közforgalmú kikötő (BAHART¹³ kezelésben)
- Vitorláskikötő:
  - csak mólószáron lévő kikötő (parkolás céljával)
  - kikötő létesítményekkel (tárolás, tisztasági létesítmények, pihenés stb.)

Azok a kikötők, amelyeket csak kikötésre terveztek, nem részei a védjegy követelményrendszerének.

A közforgalmú (BAHART) kikötők esetében a forgalmi adatokat (létszám) a minősítésnél figyelembe veszik.

A kikötőkre vonatkozó védjegy követelményrendszer 3 nagy csoportra osztható:

- I. Az ipari és lakossági szennyvíz hatásainak kizárása, szennyvízkezelés
- II. Környezetgazdálkodás
- III. Biztonság és szolgáltatások
- IV. Tájékoztatási kötelezettségek

3.6.1. AZ IPARI ÉS LAKOSSÁGI SZENNYVÍZ HATÁSAINAK KIZÁRÁSA, SZENNYVÍZKEZELÉS

A kikötő vízminőségét nem befolyásolhatja semmilyen, a közösségen kívülről vagy belülről származó forrásból eredő ipari vagy városi szennyvíz beáramlás.

Követelmény:

- Semmilyen ipari vagy szennyvíz-kibocsátás ne legyen hatással a kikötő területére [273/2001. Korm rend szerint is előírás. *A kikötő üzemeltetőjének írásbeli nyilatkozatát csatolni kell a jelentkezési laphoz.*
- A közösség szennyvízkezelésének és a szennyvíz kibocsátási paramétereinek meg kell felelnie a Települési Szennyvízkezelési Irányelv követelményeinek. [273/2001. Korm rend szerint is előírás]. *Az illetékes szolgáltató írásbeli nyilatkozatát csatolni kell a jelentkezési laphoz.*
- Szennyvízelvezetés biztosítása. (Ha a szennyvíz elvezetése közcsatornába nem lehetséges, akkor az elvezetés zárt rendszerű szennyvízgyűjtőbe biztosított.) *kikötő üzemeltetőjének írásbeli nyilatkozatát csatolni kell a jelentkezési laphoz.*

---

¹³ Balatoni Hajózási Zrt.

3.6.2. KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁS

3.6.2.1. Kikötő Felülvizsgálati Bizottság

A kikötő üzemeltetőjének/a helyi önkormányzatnak kötelessége megbizonyosodni a feltételek teljesítéséről, ha elnyerte a Kék Hullám Zászló minősítést.

A fontosabb helyi érdekelt szervezetekkel együttműködve havonta egy alkalommal ellenőrizni a Kék Hullám Zászló minősítésnek való megfelelést a nyári szezon alatt. (június – augusztus hónapokban)

Ilyen helyi érdekelt szervezet lehet pl. egy helyi hatósági képviselő, kikötő igazgató, civil szervezet képviselője stb. A Bizottság javasolt létszáma 5 fő. A helyszíni ellenőrzésekről készített jegyzőkönyvet a következő évi pályázati felhívása keretében be kell mutatni a Balatoni Szövetségnek.

A Kikötő Felülvizsgálati Bizottság működéséről a kikötő üzemeltetőjének gondoskodnia kell.

Követelmény:

- A Kikötő Felügyelő Bizottság által készített jegyzőkönyvek - az előző évi szezoni ellenőrzésekről - megküldése (Új hálózati tag jelentkezésekor nem releváns).

3.6.2.2. Kikötő területe, a parti területekre vonatkozó szabályoknak való megfelelés:

Követelmények:

- A várható legnagyobb vendégszámra vonatkozóan egy főre számítva 10 m² pihenést szolgáló területet biztosított. (Üzemeltető írásbeli nyilatkozat szükséges);
- A kikötő egy részén füvesített, parkosított terület biztosított;
- A kikötő területén árnyas pihenőrész kialakított;
- Sportolási lehetőség elősegítésére alkalmas területrész biztosított olyan módon, hogy az a vendégek nyugalma nem zavarja és nem is balesetveszélyes;
- A kikötőben talaj-, lég- és zajszennyezés (KTVF¹⁴ nyilatkozata alapján) nincs jelen.

3.6.2.3. Tisztaság, hulladékkezelés

A kikötőknek és a környező területeknek, beleértve a parkolókat és a vízhez vezető utakat, mindig tisztának, rendezettnek kell lennie.

A szemét, hulladék felhalmozása tilos, a szállításról minden esetben gondoskodni kell.

A kikötők területétől függően megfelelő számú szemetessel rendelkezni kell, megfelelő elosztásban való kihelyezéssel, és ezeket rendszeresen üríteni szükséges. A nyári szezonban a számukat és az ürítés gyakoriságát növelni kell.

Az összegyűjtött hulladékot csak engedélyezett berendezésekbe lehet helyezni, amelyeket a bizottság a környezetvédelmi követelményeknek megfelelőnek talált. A pályázó kötelessége azt biztosítani, hogy a hulladék alkalmas elhelyezést nyer, akár saját szemétkerakóját, akár a szomszédos települését használja.

Követelmények:

- A kikötő és területének állandó tisztítása, rendben tartása biztosított;
- A terület méretéhez viszonyítva megfelelő számú-, és méretű hulladék gyűjtőedény rendelkezésre állása biztosított;

---

¹⁴ Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség

- A hulladékgyűjtők napi/szükség szerinti ürítése megoldott;
- Szelektív hulladékgyűjtés esetén palacktömörítő berendezés megléte;
- Hajókról leszállított hulladékok, valamint a veszélyes hulladékok elszállítása szervezeten megoldott;
- Vitorlaskikötők esetén a mobilhajós WC ürítési lehetősége megoldott.

3.6.2.4. Szociális helyiségek

A kikötőben hozzáférhető szociális helyiségek száma az átlagos kikötői látogatottságot kell, hogy tükrözze.

A mosdóknak, illemhelyeknek mindig tisztának kell lenniük. Használatuk intenzitásától függően kell ezeket ellenőrizni és takarítani kell. Nagyobb befogadóképességű kikötőkben naponta, vagy naponta többször szükséges takarítani.

A mosdóknak, illemhelyeknek szappannal, törülközővel (papír vagy ruha), vagy szárítóval ellátottnak kell lenni.

Követelmények:

- A legnagyobb vendégszám figyelembevételével nemenként elkülönített, kézmosási lehetőség biztosításával, díjmentes, a vízparttól 100 m-en belül elhelyezett illemhely biztosítása;
- Zuhanyozási lehetőség, 1000 főnél nagyobb vendégszámnál 200 fő/db, de legkevesebb 4 zuhanyállás biztosítása.

3.6.2.5. Járműforgalom szabályozása, tilalma

Az engedély nélküli gépjárműforgalom tilos a kikötőkben. A korlátozásokról tájékoztatást kell kitenni.

Ahol nincsenek fizikai korlátok, melyek megakadályoznák a kikötő gépjárművel történő megközelítését, ott kell lennie egy szabályzatnak, amely tiltja az engedély nélküli gépjárműforgalmat, kivéve a takarítási és biztonsági céllal használtakat, pl. az életmentés, tűzoltás céljából. Ahol a járműveket nem lehet teljesen kitiltani, megfelelően korlátozni kell a számukat és ezeket kezelni. Ki kell jelölni a gépjárműves és parkolási területeket, valamint a gépjárműmentes zónákat, és rendszeres rendőri ellenőrzést kell a kikötőkben végezni, amikor a helyzet ezt megkívánja. Még ha beengedik is az autókat, a víztől 50 m-re meg kell tiltani közlekedésüket.

Követelmények:

- A gépjárművek számára jogszabálynak megfelelő nagyságú és kiképzésű parkolóhely biztosított, megfelelő forgalomszabályozással;
- A kikötők területén a gépjárművek közlekedése csak külön engedéllyel és korlátozásokkal biztosított.

3.6.2.6. Háziállatok kezelése

Szigorúan be kell tartani a kutyákra, és egyéb háziállatokra vonatkozó országos előírásokat.

Követelmény:

- A kikötők területére állatok bevitele tiltásra, - kivéve a vakok számára kiképzett kutyákat - , valamint táblával jelzésre került.

3.6.2.7. Épületek állapota, karbantartása

A kikötői létesítmények magukban foglalják valamennyi berendezést és felszerelést. Ezeket rendszeresen karban kell tartani és ellenőrizni, annak érdekében, hogy biztonságosan használhatók legyenek, és ne akadályozzák a kikötők általános tisztaságát és esztétikai megjelenését.

A kikötői épületeknek külső megjelenésére is gondot kell fordítani. Jól kell illeszkedniük a természeti és épített környezetbe, a tervezési szabványoknak, a környezetvédelmi és esztétikai követelményeknek meg kell, hogy feleljenek.

Bármely építkezési munkát vagy veszélyes elhagyott építményt be kell keríteni, megakadályozva, hogy a megközelítsék.

Amit figyelembe kell venni: a berendezés tisztasága, állapota és az állagromlásával vagy üzemzavarával kapcsolatos potenciális veszély. Ajánlott a környezetbarát termékek használata.

Követelmény:

- Épületek tájba illesztése biztosított;
- Az építmények, helyiségeinek napi/szükség szerinti takarítása, fertőtlenítésének biztosítása;
- A helyiségek és a terület rovar- és rágcsálóirtásának biztosítása;
- A kikötők, hajóállomások létesítményeinek megfelelő karbantartásának biztosítása (Üzemeltetői nyilatkozat).

3.6.3. BIZTONSÁG ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

3.6.3.1. Elsősegélynyújtás, életmentők és életmentő készülékek elérhetősége

Az életmentő felszerelés segélyhívót is kell, hogy tartalmazzon. A felszerelést rendszeresen ellenőrizni kell és meg kell felelniük az országos/nemzetközi irányvonalaknak.

Ahol van életmentő felszerelés, azt egyértelműen kell elhelyezni, látható módon és rendszeres közönléként, hogy könnyen azonosítható és gyorsan elérhető legyen a kikötő bármelyik részéről.

A kikötői tájékoztató táblán vagy az életmentő állomáson egyértelműen meg kell jelölni azt az időszakot, amikor a felszerelés illetve életmentő elérhető.

Elsősegély legyen elérhető vagy a) képzett személyzettel rendelkező elsősegélynyújtó helyen vagy b) kikötői intézményben vagy c) közvetlenül a kikötőben.

Az elsősegély felszerelés az elsősegély nyújtó helyen, vagy könnyen hozzáférhető felszerelés formájában elérhető legyen.

Legyen ajánlott, hogy a közforgalmi kikötőkben legyen elsősegélynyújtó állomás. A személyzetének megfelelő képzettséggel kell rendelkeznie.

Az elsősegélynyújtó helynek, ha lehet, legyen meg a következő felszereltsége: a) megfelelő elsősegély készlet (alapvető dolgok, pl. kötszerek, fertőtlenítők, ragtapaszok stb.).

A könnyű elérhetőség kedvéért az elsősegélynyújtó helyeket és az elsősegély felszerelés helyét egyértelműen meg kell jelölni a kikötőkben (beleértve a tájékoztató táblát is)

Tájékoztatást kell adni az elsősegély felszerelés hozzáférhetőségének idejéről, és az alternatív, szezonon kívüli lehetőségekről.

Követelmények:

- 1000 fő/nap átlagos vendégszám felett elsősegélynyújtó hely, ill. legalább egy, mentőtiszti szakképesítéssel rendelkező személy vagy olyan orvos jelenléte biztosított, aki az Országos Mentőszolgálat által szervezett oxyologiai tanfolyamot elvégezte;
- Az elsősegélynyújtó helyen üzemeltetési naplót vezetése a vendégforgalom napi adatairól, balesetekről, a vízminőséggel összefüggő változásokról és egyéb rendkívüli eseményekről;
- A tűzoltó, mentő-, illetve kárelhárító eszközök elhelyezéséről az üzemeltető köteles gondoskodni, valamint készenlétben és használatra alkalmas állapotban tartani.

3.6.3.2. Vizimentés

A kikötőkben egy képzett vízi mentő jelenléte nem elegendő.

Minimum 2 fő vízi mentő jelenléte szükséges, 250-300 méterenként ajánlott újabb 1 fő alkalmazása. (pl.: ha a vizsgált kikötő vízparti szakasza 600 m, összesen 4 fő vízi mentő jelenléte ajánlott). Így lehetőség van arra, hogy érdemleges vízi mentés (figyelő szolgálat és operatív mentés) történjen.

A tábláknak uniformizálnak, minden strandon egyformák kell lenni. Tartalmazniuk kell: "cég" neve és lógója, riasztási telefonszáma, valamint hány vízi mentőnek kell a strandon szolgálnia. A kikötő vázlat térképének szerepelnie kell a táblán.

Egyéb vízi veszélyeket, információkat jelző tábláknak is uniformizálnak kell lenni. A tábláknak tartalmaznia kell általános információt: pl.: viharjelzéssel kapcsolatos tudnivalókat, valamint helyi sajátosságokat pl.: déli parton a "marásvonallal" kapcsolatos veszélyforrásokat, helyes-helytelen viselkedési szabályokat ábrákkal. Az ábrák feltüntetése azért fontos, mert a gyermekek is értelmezhetik, és nem kell több nyelven leírni. További követelmény, hogy egyértelmű módon jelezzék, hogy hol található segítség a kikötőben.

A táblákkal kapcsolatos ajánlás:

- Célszerű, ha a táblák uniformizáltak, flexibilisek, nem a legdrágább anyagokból készülnek, de vízállóak legyenek. Lehetőleg ábrákkal jelezzenek.
- Színek:
  - Piros (HKS13) biztonsági és mentési információk;
  - Sárga (HKS3) vízi biztonsági információk és a vízimentő szolgálattal kapcsolatos információk;
  - Kék (HKS39) "kék zászló" információk.

Követelmények:

- képzési engedéllyel rendelkező 2 fő vízimentő jelenléte biztosított (hatóságnál regisztrált, akkreditált) *(A képzettségről szóló dokumentum benyújtása szükséges)*;
- Egyértelmű feliratokkal, táblákkal kerüljön jelzésre, hogy mely szervezet (vagy cég) vízi mentői látják el a strandon a vízi mentői feladatokat;
- Egyéb vízi veszélyeket, információkat jelző táblák kihelyezése biztosított (Időjárás előrejelzés, viharjelzés, annak riasztási lánc, stb. az előírás szerint);
- Minimum 1 db hangosbemondó biztosított a kikötőben;
- A mentőautó behajtása biztosított, jelölve milyen módon;
- Vízimentő eszközök biztosítása: evezős csónak és a kötelező felszerelése, valamint nyakrögzítő, aqua bord hordágy;
- A vízimentő segélykéréshez szükséges hírközlő eszköz biztosítása;

- A mentőcsónak 40x40 cm nagyságú, fehér alapú, 30x30 cm szármagasságú, 10 cm széles vörös kereszttel ellátott zászlóval való felszerelése biztosított;
- Helyszíni ellenőrzéskor a vizimentő csónakban, vagy a csónak 50 méteres körzetében való tartózkodása, - ahonnan fürdésre kijelölt vízfelület belátható – biztosított;
- A sérültek ellátásának helyszíne, a felszerelések szakszerű tárolása megoldott.

3.6.3.3. Konfliktuskezelés

Figyelmet kell fordítani a különböző tevékenységek által okozott zajszennyezésre is (motoros tevékenység, sztereo hangszórók stb.)

3.6.3.3.1. A vitorlázók, kikötő látogatók részéről érkezett panaszok kezelése

Követelmények:

- Panaszkezelési rend megléte, az intézkedésre jogosult személyek megjelölésével, elérhetőségével.

3.6.3.4. Vészhelyzetek kezelése

A válságtervnek [273/2001. Korm rend szerint is előírás] tartalmaznia kell egy világosan meghatározott folyamatot, amely hatékony sürgős esetekben. Pl. vízszennyezés, baleset, természeti csapás esetén.

A szennyezés gyors leküzdése érdekében a helyi hatóságokkal együttműködve a következőket kell tenni:

- szennyezés esetén azon személyek azonosítása, akik a szennyezéssel kapcsolatba kerültek;
- valamennyi irányító szolgáltató és ember bevonása, akik szükségesek a beavatkozáshoz;
- ha szükséges, az emberek védelmére vagy evakuálására vonatkozó folyamatát meghatározni;
- figyelmeztetés és tájékoztatás folyamatát meghatározni;
- a Kék Hullám Zászló visszavonása.

A válságtervnek részleteznie kell, hogy kivel kell felvenni a kapcsolatot szennyezéses baleset esetén. Erre felelős helyi személyt kell kijelölni. Azt is részletezni kell, hogy ki mit csinál vészhelyzetben, ideértve a szennyezéses baleseteket is.

A tervnek ugyanakkor összhangban kell lennie a területre vonatkozó egyéb országos előírásokkal. A közönséget tájékoztatni kell a szennyezésről vagy a lehetséges veszélyekről úgy, hogy közzétesszük először is a tájékoztató pontokon, aztán a médiában, tourinform irodákban, és más fontos kommunikációs útvonalon, amíg a veszély fennáll. Ha a veszély szennyezett víz formájában áll fenn, akkor a közönséget tájékoztatni kell arról, hogy ebben az időszakban a fürdés nem biztonságos.

Annak érdekében, hogy a Kék Hullám Zászló integritását és a kikötő vezetőségét megvédjük, kiemelten fontos, hogy a zászlót bevonjuk (tájékoztatást kell adni erről a tájékoztató táblán) ha van valamilyen szabálytalanság pl. szennyvíz által keltett szennyezés.

Követelmény:

- Lakosság, kikötő látogatók, vitorlázók tájékoztatása a Válságtervről (a vízszennyezésre, balesetre, természeti csapásra vonatkozóan),
- Tűzriadó terv jól látható helyen való kifüggesztése, amelyben a meg kell jelölni a tűzoltó, mentő, kárelhárító eszközöket, menekülési útvonalakat, vészkijáratokat.

3.6.3.5. A kikötő biztonságos megközelíthetősége, üzemanyagöltés

A kikötőnek megközelíthetőnek, és biztonságosnak kell lennie, a mozgáskorlátozottak számára is.

Az üzemanyagöltéseknek az előírások szerint kell lezajlania, biztonságosan, a környezetvédelem szem előtt tartásával.

Követelmény:

- Mozgáskorlátozottak partra jutásának biztosítása;
- Biztonságos üzemanyagöltés (általános tűzvédelmi előírások megtartása), a környezetvédelmi intézkedések betartásával.

3.6.3.6. Egyéb biztonsági feltételek biztosítása

Azokban a kikötőkben, ahol többfajta tevékenység folyik, kezelni kell a különböző használók eltérő igényeit a balesetek és konfliktusok elkerülése érdekében.

Ahol szükséges, a területi felosztást bójákkal, megkülönböztető jelzésekkel, jelekkel egyértelművé kell tenni. Ugyanez a teendő a vitorlázók területével. Különbséget kell tenni a úszók, pedálos vízijárművek (vizibickli), és a vitorlások között. Ezeket a különböző tevékenységeket el kell különíteni.

Követelmények:

- A tó mederben nincs semmilyen sebesülést okozó tárgy, mely balesetveszélyt jelent. (Üzemeltető igazolásának benyújtása);
- A strand szeparált a hajóforgalomtól. A vízi sporteszközök közlekedése a kikötő vízterületén tilos, és jelzésre is került.
- A hajóforgalom területén nincs jelentős mennyiségű hajózást gátló hínár és vízínövény;
- A kikötőkben is fontos az utasok biztonsága (pl. korlát biztosítása stb.)
- Tilos a kikötő vízterületén horgászni, halászni, továbbá könnyűbúvár-tevékenységet folytatni, és ez jelzésre is került.

3.6.3.7. Ivóvízellátás normái

A kikötőkben legyen iható vízkészlet, pl. szökőkútból, vezetékből, csapból stb. Ez a forrás lehet a mellékhelyiség tömbben vagy a kikötő elején, de védeni kell az állatok okozta fertőzéstől.

Követelmény:

- A kikötők területén megfelelő minőségű ivóvíz ingyenes hozzáférhetősége adott, ill. ennek hiányában a folyadékpótlásra alkalmas egyéb lehetőségek biztosítottak, valamint hajóbérlők részére ivóvíz csatlakozási lehetőség.

3.6.3.8. Akadálymentesítés

A kikötőnek megközelíthetőnek kell lennie a mozgáskorlátozottak számára is, emellett el kell tudni érniük a környező épületeket és a mellékhelyiségeket is.

A kikötő megközelítését meg lehet oldani rámpákkal. Ajánlott, hogy a rámpa formája és anyaga illeszkedjen a természetes környezetbe és ahol csak lehetséges, környezetbarát anyagokat kell alkalmazni, pl. újrahasznosított műanyag elemeket.

Az illemhelyeket úgy kell megtervezni, hogy kerekesszékes és egyéb mozgáskorlátozott is tudja használni. Ennek meg kell felelnie az ISO szabványnak.

A kikötőknek meg kell felelniük a mozgáskorlátozott emberek részére kialakított felszerelésekre vonatkozó országos előírásoknak, ajánlott felvenni a kapcsolatot a mozgáskorlátozottak országos szervezetével.

Mindemellett, ha van parkoló, ott legyen mozgáskorlátozottak részére kijelölt hely is.

Követelmények:

- Mozgáskorlátozottaknak a mellékhelyiségekbe, a különféle egységekbe való bejutása biztosított (pl. rámpa révén);
- Mozgáskorlátozottak tájékoztatása, kitáblázottsága megfelelésége.

3.6.3.9. Térképek

A kikötő határait és az alapvető felszerelések és szolgáltatások helyét ábrázoló térképet kell közzétenni a kikötői információs táblán. A térképnek jó minőségűnek és könnyen olvashatónak kell lennie. Lehetőség szerint piktogramokat kell alkalmazni. A megkövetelt térképi elemek a következők (ami releváns):

- Vizimentés vagy életmentő felszerelés
- Elsősegélynyújtó felszerelés
- Tűzoltó felszerelés
- Telefonok
- Mellékhelyiségek (ideértve a mozgáskorlátozottak részére kialakított mellékhelyiségeket is)
- Töltőállomás (amennyiben releváns)
- Hajó javítás és mosás (amennyiben releváns)
- Kikötő Iroda
- Vendéghajók helyei
- Ivóvíz
- Gépjármű és kerékpár parkolók
- Nagy hulladékgyűjtők
- Bejáratok és a mozgáskorlátozottak részére kialakított bejáratok
- Övezetek (szörfözés, vitorlázás, csónakázás stb.)
- Közeli természetileg érzékeny területek stb.

3.6.3.10. Egyéb szolgáltatások biztosítása

3.6.3.10.1. Kikötői szakmai szolgáltatások

Követelmények:

- A kikötők esetében az áram (elektromos csatlakozás, internet), tankolásra kijelölt hely, daru, szerelőpart, daruzóhely, hajócsúszda használat, és a tárolás a téli időszakban biztosított.

3.6.3.10.2. Vendég és gyermekbarát szolgáltatások

Követelmények:

- Vendég és gyermekbarát szolgáltatások számának, színvonalának megfelelése.
(Pl. Gyermekek számára biztosított játék lehetőség/ek megfelelnek az EU normáknak, biztonsági előírásoknak stb.)

3.6.3.10.3. Strandolási lehetőség

Követelmények:

- A kikötő területén strandolási lehetőség biztosított.

3.6.4. KÖRNYEZETTUDATOS NEVELÉS ÉS TÁJÉKOZTATÁS

3.6.4.1. Tájékoztatás a víz minőségéről

A kikötői információs táblán aktuális vízminőségi tájékoztatót kell kitenni. Ezt az információt ki lehet tenni más területekre is, pl. a fő bejáratoknál, a vízimentő állomásokon, a strand parkolójában vagy egyéb helyeken.

A tájékoztatás egyértelmű legyen, amely könnyen érthető a közönség számára. Egyszerűen azonosítható szimbólumokkal kell táblázatos vagy figurális formában bemutatni, utalva az eredményekre, az előírásokra és a kötelező értékekre. Ezáltal az emberek, tekintet nélkül anyanyelvükre, megértik a tájékoztatást.

Az adatokat rendszeresen kell frissíteni és soha nem lehetnek egy hónapnál régebbiek.

Követelmények:

- A kikötő vízminőségének aktuális állapota a kikötő üzemeltetője által jól látható helyen, közérthetően közzétételre került. (olyan táblázatban vagy ábrában, amely könnyen érthető).

3.6.4.2. Tájékoztatás a kikötő működési szabályzatáról

A kikötői szabályzatnak a kikötő tevékenységét és magának a kikötőnek az üzemeltetését kell tartalmaznia. A szabályzatot ki kell tenni a tájékoztató táblára. Más helyeken is közzé lehet tenni, pl. a főbb bejáratoknál. Ahol lehet, nemzetközileg ismert jelképeket kell használni.

A szabályzatnak tartalmaznia kell a háziállatokra, az övezeti rendszerre, a hulladékgyűjtőkre, a strandon a járműforgalomra, tűzre vonatkozó szabályokat stb.

Tartalmaznia kell biztonsági előírásokat is, pl. a vízimentők szolgálati idejére és az ellenőrzött területre, az elsősegély helyekre és nyitvatartási idejükre vonatkozóan. Ismertetni kell a rendőrség, elsősegély segélyhívó számait, valamint a segélynyújtó szolgálatok kapcsolatfelvételi lehetőségét.

Követelmény:

- A kikötő folyamatos működését feltételeit elősegítő, nyilvántartó, ellenőrző rendszerről való tájékoztatás biztosított;
- Kihelyezett házirend közzétett.

3.6.4.3. Tájékoztatás a terület ökológiai rendszeréről

Ennek a kritériumnak az a célja, hogy biztosítsa, hogy a kikötőt látogatók, a vitorlázók megfelelő információt kapjanak az ökoszisztémával és a környezet érzékenységevel kapcsolatban, valamint az értékes kulturális helyekről/közösségekről, és hogy ösztönözzük őket arra, hogy felelős módon megismerjék ezt a környezetet.

Ha a teljeskörű információt nem tartalmazza a tábla, akkor legalább egy rövid jelzést kell adni, melyben tájékoztatják a közönséget a közeli érzékeny területről és arról, hol kaphatnak további felvilágosítást.

Követelmény:

- Tájékoztató megléte a természeti értékek elhelyezkedéséről a Nemzeti Park tájékoztatója alapján. A természetileg érzékeny területeken ki kell táblázni a vonatkozó információkat, beleértve a flóra és fauna bemutatását, és az idegenforgalmi ismertetőkből is fel kell hívni a figyelmet. Ezeknél az információknál ki kell térni, hogy hogyan kell (környezettudatosan) viselkedni ezeken a területeken.

3.6.4.4. Tájékoztatás a Kék Hullám Zászló programról

Tájékoztatót kell kitenni a Kék Hullám Zászló programról a kikötői információs táblán. Ezt a tájékoztatót ki lehet még tenni más helyekre is, pl. a főbb megközelítési pontokra, a vízimentő állomásokra, stb. A tourinform irodákban szintén kell, hogy legyen információ a Kékszászlóról, és a nemzetközi látogatottságú helyeken pedig több nyelven is elérhetővé kell tenni.

- Kifüggesztett tájékoztató a Kék Hullám Zászló programról. A védjegyhez lehetőleg közelebb kell elhelyezni az információkat, beleértve a rendszer kritériumait, és a felelős személy megnevezését elérhetőségét.

4. A rendszergazda és hálózati tag kötelezettségei a rendszerben

4.1. A rendszergazda kötelezettségei

4.1.1. Működési kézikönyv, arculati kézikönyv

4.1.1.1. Minősítés menete

A Kék Hullám Zászló elnyerésére minden évben - az adott évi strandszezonra- a Balatoni Szövetség pályázatot hirdet, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium (KvVM) támogatásával,

A Balatoni Szövetség minden tavasszal tájékoztató rendezvényt szervez a „Kék Hullám Zászló pályázati felhívás” meghirdetése előtt. A Szövetségnek a szempontrendszer tartalmazó franchise kézikönyvet kötelező a honlapján nyilvánossá tennie, a pályázati felhívást megjelentetnie, valamint a jelentkezési lapot eljuttatni e-mailen a strand- és kikötő üzemeltetők részére.

A jelentkezési laphoz a pályázóknak csatolniuk kell a jelentkezési lap befizetését igazoló pénzügyi bizonylatot, valamint az összes, az adott szezonban a strand/kikötő üzemeltetésével kapcsolatos dokumentumokat, szerződéseket. Pl. vízimentővel, orvossal kötött szerződés stb.

Ezek hiányában a nevezés érvénytelen. A határidő után beérkezett pályázatokat a Bíráló Bizottságnak nem áll módjában befogadni.

A követelményrendszerben leírtaknak a pályázóknak maradéktalanul meg kell felelni, különben nem nyerhetik el a Kék Hullám Zászló minősítést. A hiányosságok pótlásra nincs lehetőség. A Pályázatot benyújtó létesítmények bírálata általában adott év május 20-tól történik az előzetes értesítés szerint. (A pontos dátumot a pályázati felhívásnak mindig tartalmaznia kell).

A Balatoni Szövetség feladata az auditálás megszervezése, bizottsági tagok felkérése, az ellenőrzés lebonyolítása. A Bíráló Bizottság tagjai: a Balatoni Szövetség, az Állami Népi Tisztiorvosi Szolgálat (ÁNTSZ), valamint civil és szakmai szervezetek képviselői.

(Pl. Balaton-parti Fürdőegyesületek Szövetsége, Balatoni Civil Szervezetek Szövetsége, Nők a Balatonért Egyesület, Balaton-felvidéki Nemzeti Park, Balaton Fejlesztési Tanács)

A Bíráló Bizottság (BB) tagjainak száma minimum 3 fő, 3 fő alatt a bírálat nem folytatható le. (A BB tagjai mindig az adott évben kerülnek felkérésre).

A bírálat során az értékelőlapok a bírálók által kitöltésre, a bírálatot követően egyeztetésre kerülnek. Csak egyöntetű vélemény esetén kaphat minősítést egy létesítmény.

A bírálat pontos időpontjáról a Balatoni Szövetség külön értesítés küld a pályázóknak. A pályázó képviselője csak a létesítmény üzemeltetője / vagy az üzemeltetésben jártás személy lehet az ellenőrzésnél, más munkatárs nem.

A bírálat során jelenléti ív vezetése kötelező.

Az értékelő rendszer alapján a pályázók elnyerik a KÉK HULLÁM ZÁSZLÓ adott év feliratú zászlót, melyet az adott évi strandi szezon időtartamára jogosultak elhelyezni a létesítményben és jogosultak hivatalos levelezésükben ezt feltüntetni.

Az eredményhirdetésre általában a strand,- és kikötő szezon előtt, az adott év júniusában kerül sor. A pontos időpontról és a helyszínről a Balatoni Szövetség külön értesítés küld a pályázóknak.

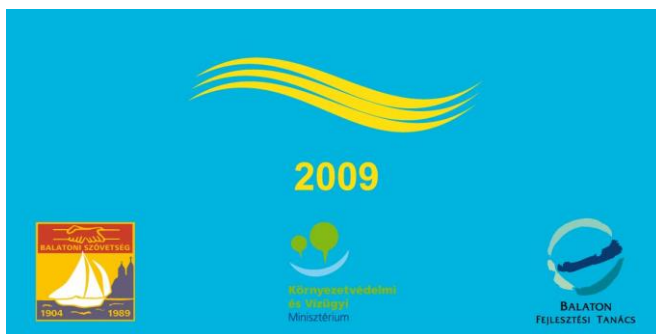
A zárórendvezény megszervezése, oklevelek, valamint a Kékhullám Zászló védjegy átadása is a Szövetség feladata.

Az adott évi minősítési eljárások tapasztalatairól a Balatoni Szövetség titkára a szezont követően összegzését készíti, amennyiben szükséges a következő szezonra a követelményrendszer aktualizálásra, kiegészítésre kerül.

A tapasztalatok megosztására egy év végi fórum keretében kerül sor, amelynek megszervezése ugyancsak a Szövetség feladata, ahol iránymutatás/javaslatok meghatározására is sor kerül.

4.1.1.3. Arculati kézikönyv

4.1.1.3.1. Logó, image, színek

A Balaton Szövetség logója:

Jelképe: Négyszög alakú jelvény, melynek felső részében két kéz kapcsolódik egymásba, folytatásaként Balatoni Szövetség felirat szerepel. Jobb oldalt a közép felső részen a Tihanyi templomot, középen vitorlás hajót ábrázol. A bal alsó sarokban az 1904, a jobb alsó sarokban az 1989-es évszám szerepel.

4.1.1.3.2. Betűtípusok

Levelezéskor alkalmazandó betűtípus: Times New Roman. Betűméret: 12

4.1.1.3.3. Minimál arculat

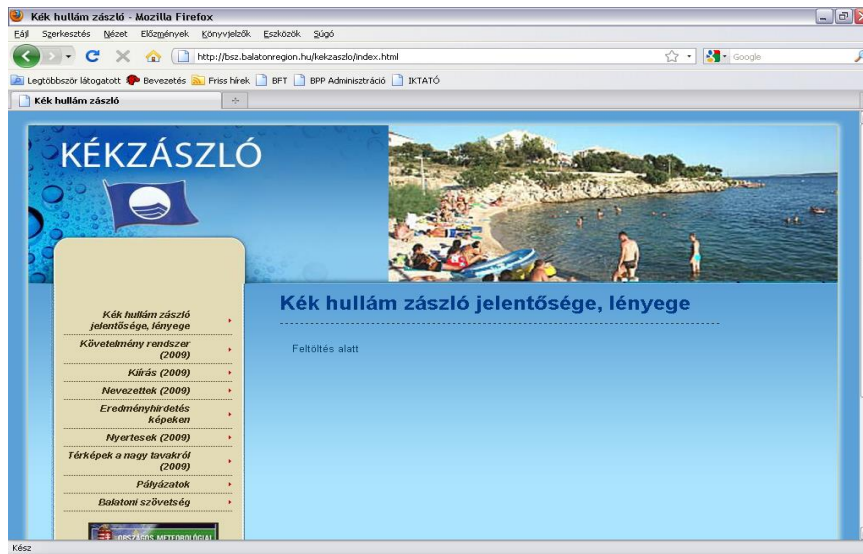
Levelezéskor alkalmazandó, Kék Hullám logó és a Balatoni Szövetség, valamint a honlap elérhetőségének megadása.

4.1.1.3.4. Honlapok

A Balatoni Szövetség honlap terve:

A Kék hullám Zászló honlap terve:

4.1.2. A hálózat reklámozása

Célja:

- a Balaton, mint turisztikai desztináció arculatépítése, imázsának javítása, ismertségének növelése belföldön és külföldön, valamint
- információ biztosítása a belföldi és a Balaton régióban tartózkodó külföldi turisták, a potenciális utazók számára, hogy a védjeggyel ellátott strandok és kikötők az elvárt minőséget biztosítani fogják.

A hálózat reklámozása – a Szövetség által - direkt email, sajtóhirdetés és honlap segítségével történik.

A Kék Hullám Zászló-t elnyerő pályázók pedig egy 1 évig saját marketing tevékenységük során felhasználhatják a logót, levélpapíron, kiadványokban, szórólapon, plakátokon.

4.1.4. A szolgáltatások fejlesztése

A Balatoni Szövetség folyamatosan próbálja a Kék hullám Zászló mozgalmat kiterjeszteni, az elvárt szolgáltatások körét kibővíteni.

2008-tól már nemcsak a balatoni, hanem a Tisza, Velencei és a Fertő tavi strandok és kikötők is pályázhatnak a Kék hullám Zászló elnyerésére. Idén a Szövetség által a franchise kézikönyv kidolgoztatásra, valamint a szervezet honlapja kialakításra került, a Kék hullám Zászló minél hatékonyabb menedzselése érdekében.

4.1.4.1. A követelményrendszerre vonatkozó fejlesztési elképzelések

A 2009. évi tapasztalatok alapján a Szövetség célja, továbbra is:

- A biztonság és a maximális higiéniai feltételek, valamint a gyermekes családok, és a mozgáskorlátozottak jó közérzetének biztosítása, a nyugodt pihenés, a biztonságos víz, a jó parkolás, a jó ellátás, és a szórakozási lehetőségek által;

- Szelektív hulladékgyűjtés, hulladékkezelés kötelező bevezetése. Ha a településnek helyi újrahasznosító üzeme van, akkor ilyen gyűjtőkonténereket kell kitenni a strandon/kikötőkben pl. üveg, konzerv, műanyag, papír stb. A konténereket az adott hulladék jellemzőinek megfelelően kell megtervezni, rendszeresen üríteni kell azokat, és megfelelő elérhetőségüket biztosítani kell. A létesítményeket legalább három újrahasznosítható anyag fogadására alkalmassá kell tenni. Ha a helyi újrahasznosító üzem kevesebb, mint háromtípusú hulladékot fogad, akkor a létesítménynek is csak ezt a mennyiséget kell fogadnia.
- A mosdókban pelenkázó-helyiségek kialakítása;
- Ha a kutyák a strand/kikötő valamennyi csatlakozó területére beengedésre kerülnek, akkor pórázon és felügyelet alatt kell őket tartani az egész fürdési szezon alatt, és a kutyatulajdonosoknak az állatok hulladékát fel kell szedniük, ezért kutya szemeteseket kell biztosítani;
- A vizsgált strandon egy képzett vízimentő nem elegendő. Minimum 2 fő vízimentő ajánl a nemzetközi rendszer, 250-300 méterenként újabb 1 főt. (pl.: ha vizsgált strand vízparti szakasza 600 m, akkor ebben az esetben összesen 4 fő vízimentő alkalmazandó. A "Blue Flag" rendszer a vízpart hosszához igazítja a szükségleteket és nem a befogadóképességhez, mivel a partszakasz hossza állandó, a vendégszám meg erősen ingadozó. Jelenleg hazánkban nincs meghatározva a szükséges létszám;
- Minden strandon minimum 1 mentőkatamarán alkalmazása;
- Kerékpártárolók kialakítása;
- A helyi közösségnek és a strand üzemeltetőjének együttműködve legalább öt demonstratív környezettudatos/környezetvédelmi oktatást kell tartania a nyári szezon folyamán, amit jelenléti ívekkel, és fényképekkel be kell mutatni a nyári szezont követően;
- A strandokon egységes irányító és tájékoztató táblarendszer megvalósítása:
  - egységes tájékoztató tábla a Kék Hullám Zászló rendszerről;
  - Strand/kikötőtérkép;
  - környezeti értékeket bemutató tábla;
  - üzemeltetési szabályzat;
  - nyitva tartás, belépő jegyek díjai;
  - elsősegélynyújtó hely, esetleg orvosi ügyelet, vízi mentők helye;
  - vízminőséget jelző tábla, víz hőmérséklettel, levegő hőmérséklettel;
  - mozgássérültekre vonatkozó eligazító táblával WC, öltöző, vízbejutási lehetőség helyel megjelölve;
  - egyéb WC, öltöző, tusoló, ivóvíz megjelöléssel;
  - étkezési lehetőség;
  - horgászatot tiltó tábla;
  - kutyák bevitelét tiltó tábla;
  - esetleges kerékpár tárolók elhelyezése;
  - hangosbemondó helye;
  - viharjelzés módja, fokozatai;
  - gyermekek játszótere, animáció.
- A meglévő táblák felhasználása mellett szükséges új táblák elhelyezése mozgássérültek esetében kb. 130 cm magasságba, a normál esetben 170-190 cm magasságban. A táblák könnyen tisztíthatóak, jól rögzítettek legyenek. A bejárat mellett még szükség szerint a strandokon több helyen kerüljenek elhelyezésre.

4.1.5. Összehangolt marketingtevékenység

A Szövetség célja, hogy a Balaton régió természeti adottságaira építve mind belföldön, mind Európában még ismertebbé tegye a tavat, a minősített strandok és kikötők által.

A vízparti nyaralás a garantált minőségi szolgáltatások révén új célközönseget szólíthat meg. Cél a Balaton, mint turisztikai régió propagálása a vendégforgalom növelése céljával.

Termék:

- Az új brand bevezetése a turisztikai célpiacon – Balatoni Kék Hullám Zászló
- A „Balatoni Kék Hullám Zászló” védjegy követelményének népszerűsítése, megismertetése a potenciális turistákkal

Az összehangolt marketingtevékenység során szükséges a Szövetség és a strand/kikötő üzemeltetők közötti együttműködésre.

A nyertes strand és kikötő üzemeltetők listáját a Szövetség a honlapján nyilvánosságra hozza.

4.1.5.1. Balatoni Kék Hullám Zászló logó további népszerűsítése

A Kék Hullám Zászló mozgalom már 2004. óta használja a logót, amelynek szakmai elfogadása már lezajlott, ezáltal az elérni kívánt cél ily módon már teljesült. A Szövetség szeretné a brandet tovább népszerűsíteni, hogy minél többek tudatába beépüljön.

4.1.5.2. Célcsoportok meghatározása

A célközönseg megszólítása a cél mind a belföldi, mind a külföldi piacon.

4.1.5.3. Célterületek meghatározása

Belföld és a szomszédos országok (Ausztria, Németország).

4.1.5.4. Alkalmazott marketingeszközök

- imázs hirdetések, PR (szakmai nyomtatott)
  - elektronikus (Internet /honlap, e-marketing, direkt mail, hírlevelek/
  - outdoor megjelenések
  - belső kommunikáció, szakmai rendezvények

4.1.5.5. Belső kommunikáció

A Kék Hullám Zászló mozgalom további népszerűsítését befolyásolja a strandi és kikötő üzemeltetők hozzáállása. Fontos hogy az érdekelt szereplők azonosuljanak a franchise kézikönyvben megfogalmazott célokkal, érezzék a mozgalom, a védjegy társadalmi és gazdasági jelentőségét, valamint váljanak elkötelezetté a célok eléréséhez.

4.1.5.5.1. Elérendő célok:

- minél több strand és kikötő jelentkezzen a minősítésre

4.1.5.5.2. Partnerek:

- helyi önkormányzatok
- Balatoni Szövetség

4.1.5.5.3. Kommunikáció:

- szakmai rendezvények, partnerkapcsolatok kiépítése
- tájékoztató fórumok
- hírlevél

4.1.6. Tanácsadás

A Balatoni Szövetség ingyenes tanácsadással várja a pályázók, minősítést elnyerők kérdéseit a követelményrendszerrel kapcsolatban, email útján. A kérdéseket a Szövetség titkára válaszolja meg 15 munkanapon belül.

4.1.7. Információszoigáltatás változásokról

Amennyiben szükséges, a franchise kézikönyv minden évben kiegészítésre, módosításra kerül. Ezt követően a módosított kézikönyv a Szövetség honlapján közzétételre kerül. Minden egyéb változásról szóló információ a honlapon megtalálható, szükség esetén a Szövetség titkára e-mailben értesíti a strand és kikötő üzemeltetőket a változásokról.

4.1.8. Együttműködési problémák megoldása

Amennyiben a minősítést elnyerő strand/kikötő üzemeltetője problémát jelez a franchise gazda felé, a Szövetség titkára – a probléma nagyságától függően – rövid időn belül (lehetőleg 2 nap), visszajelez a teendők elvégzése érdekében. Amennyiben szükséges, bizottságot hív össze a probléma orvoslására. A bizottság tagja a bíráló bizottságban képviselt szervezetek munkatársai lehetnek. A bizottság határozatát 2 napon belül meg kell küldeni a strand/kikötő üzemeltetője részére.

4.1.9. A rendszer színvonalának védelme, illetéktelen használók elleni fellépés

A Balatoni Szövetség az előírt követelményrendszeren nem változtat, engedményt nem ad. Azok a pályázók, akik az előírásokat nem tudják teljesíteni, nem kapják meg a minősítést a rendszer színvonalának védelme érdekében.

Cél a kommunikált, a vendégek által elvárt minőségi szolgáltatási elemek biztosítása, hogy a strand/kikötő látogató azt a garantált szolgáltatást kapja, amit elvár.

Azokkal a strandokkal/kikötőkkel szemben, amelyek 1 évnél tovább használják marketing tevékenységükben az elnyert Kék Hullám Zászló védjegyet, vagy nem vonják be az Zászlót, a Szövetség szankciót alkalmaz.

Az illetéktelen használók elleni fellépés: 2 évig nem pályázhat újra a Kék Hullám Zászló elnyerésére.

4.2. A hálózati tag kötelezettségei

4.2.1. A minőségi kézikönyvben foglaltak betartása

A pályázóknak a kézikönyvben leírt követelményrendszert teljesíteni, illetve az egyéb intézkedéseket betartani szükséges, ellenkező esetben a Kék Hullám Zászló minősítés visszavonásra kerül.

4.2.2. Arculat kialakítása, fenntartása

A Balatoni Szövetség által a pályázó rendelkezésére bocsátott oklevél, valamint a Kék Hullám Zászló logója a mozgalom arculatát képezi.

4.2.3. Saját hatáskörű marketingtevékenység

A minősítést elnyerő strand/kikötő a Zászló logóját a marketing tevékenysége során 1 évig használhatja. Feltűntetheti kiadványaiban, plakátokon, szórólapokon, honlapján és hivatalos levelezése során is.

Javasolt, hogy a strand/kikötő üzemeltetők a nyári időszakban kérdőíves módszerrel mérjék fel a fogyasztók/strand,- és kikötő látogatók igényeit, amely révén a létesítmények a kereslet irányában tovább fejleszthetők. A piackutatás során szerzett információk begyűjtésének, rendszerezésének és értékelésének folyamata a célpiaci szegmensek meghatározásánál is fontos szerepet képvisel.

Előírás, hogy a Kék Hullám Zászló mozgalommal kapcsolatos marketing tevékenysége során a Szövetség honlapjának elérhetőségét is tüntesse el, további információk elérése miatt.

4.2.4. Rendszergazda értesítése a bekövetkező, vagy bekövetkezett változásokról

A Balatoni Szövetség folyamatosan együttműködik a strand/kikötő üzemeltetőkkel.

Amennyiben a pályázóknak, minősítést elnyerőknek bármilyen problémájára felmerül, azonnal jeleznie kell a Balatoni Szövetségnek, mely jogkörét tekintve segíti/javaslatot ad a probléma megoldására (Pl. extrém vendég panaszok kezelése stb.)

Súlyos problémák (pl. vízszennyezés) esetén a Kék Hullám Zászló visszavonásra kerülhet.

4.2.5. Együttműködés a problémák megoldásában

A strand/kikötő együttműködik a franchise gazdával, azaz elfogadja a Balatoni Szövetség döntését a probléma megoldása érdekében.

Amennyiben a Szövetség megvonja a Kék Hullám Zászló védjegyet a pályázótól, köteles a Zászlót levenni, és visszaszolgáltatni a Szövetségnek.

4.2.6. Kártérítés a rendszernek okozott károkért

A rendszernek okozott károkért való kártérítés ügyében a Balatoni Szövetség Közgyűlése dönt, figyelembe véve az okozott kár értékét.

4.2.7. A know-how védelme illetéktelen felhasználók ellen

A mozgalom logója, illetve bármilyen vonatkozó dokumentum használata csak a Balatoni Szövetség előzetes beleegyezése alapján történhet.

5. A hálózat díjtételei és kiegyenlítésük

5.1. Belépési díj

A pályázaton való részvétel díja: strandok esetében: 25.000. Ft/strand, kikötők esetében: 35.000. Ft/ kikötő.

Ezen egyszeri díjon kívül a pályázót más belépési díj nem terheli.

5.2. Megújítási díj

Mivel a minősítés elnyerése 1 évre szól, ezért a következő évben az ún. megújítási (=belépési díj) díjat újra meg kell fizetni, melynek az összegét a franchise kézikönyv határozza meg.

5.3. Használati díj

A Kékhullám Zászló védjegy használatáért külön díj a nem terheli a pályázót.

5.4. Reklámköltség hozzájárulás

A hálózati tagok/ minősítést elnyerők a regionális marketing költséghez nem járulnak hozzá, azt a Balatoni Szövetség finanszírozza.

A saját marketing tevékenységét minden strandnak és kikötőnek saját maga kell, hogy finanszírozza.

5.5. Tanácsadási díjak

A Balatoni Szövetség díjmentesen biztosítja a tanácsadást, az érdeklődők részére.

5.6. A díjak megfizetése

A jelentkezési laphoz a pályázóknak csatolniuk kell a belépési/pályázati részvételi díj befizetését igazoló pénzügyi bizonylatot.

6. A rendszer finanszírozása

6.1. A díjak felhasználása

A Balatoni Szövetség a belépési díjakat a védjegyet szimbolizáló Kék Hullám Zászló, valamint az oklevelek elkészítésére fordítja.

7. A hálózat működési feltételei

A hálózat működési feltételeit a mozgalom menedzselését végző Balatoni Szövetség szabályozza.

7.1. Jogi feltételek

A hálózat működésének jogi feltételeit a Balatoni Szövetség biztosítja. Magyarországon a Szövetség jogosult a Kék Hullám Zászló mozgalom menedzselésére, ezáltal a szükséges feltételek is biztosítja, pl. működési kézikönyv, pályázati felhívás, jelentkezési lap stb.

7.2. Technikai feltételek

A hálózat működésének technikai feltételeit is a Szövetség biztosítja. A szervezet székhelyén a tevékenység ellátására iroda biztosított, a megfelelő technikai eszközökkel. A hálózat hatékonyabb működése érdekében idén a szövetség honlapja kialakításra került.

7.3. Személyi feltételek

A személyi feltételek a Szövetség munkatársai által biztosítottak.

7.4. Pénzügyi feltételek

Mivel a rendszerben való részvétel díja nem haladja meg a rendszer működtetéséhez kapcsolódó kiadásokat pl. terepbejárások költségei, rezsiköltség /pl. internet/, marketing költség /zászlók, oklevelek készíttetése/, rendezvények költségei, ezért a franchise gazdának állami támogatások révén kell a szükséges fedezetet biztosítania a hálózat gördülékeny működéséhez. A Szövetség saját forrás terhére nem tudja biztosítani a minősítés lebonyolítását.

8. Rendszer folyamatai, folyamatok szabályozása

A rendszer folyamatait a működési kézikönyv, valamint jelen franchise kézikönyv szabályozza.

9. Franchise Tanács

A hálózat működtetésére a franchise gazda, a Balatoni Szövetség nem hoz létre külön Tanácsot, a mozgalommal kapcsolatos feladatokat a Szövetség munkatársai látják el.

A mozgalommal kapcsolatban elvégzett feladatokról a titkár minden évben beszámol a Szövetség közgyűlésének.

10. Ellenőrzés a hálózatban

10.1. A rendszergazda által végzett ellenőrzések

A Balatoni Szövetség feladata az auditálás megszervezése, bizottsági tagok felkérése, az ellenőrzés lebonyolítása.

A Szövetségnek joga van, a szezon időszaka alatt ad- hoc ellenőrzéseket végrehajtani, amennyiben hiányosságokat tapasztal, a Kék Hullám Zászló védjegy visszavonásra kerül.

10.2. Külső szervek, szakhatóságok ellenőrzései

A külső szakhatóságok ellenőrzései nagy számban a pályázat benyújtási időszaka előtt kerülnek lebonyolításra, hogy a pályázók a strand/kikötő üzemeltetéshez szükséges engedélyeket megszerezzék, és a minősítési rendszer követelményeinek eleget tegyenek.

Természetesen a szakhatóságok a szezon folyamán bármikor eszközölhetnek ellenőrzéseket, és ha úgy látják, zárathatják be a létesítményeket. Ezen esetekben Kék Hullám Zászló védjegy visszavonásra kerül.

11. Kapcsolatok és információs rendszer

A Kék Hullám Zászló mozgalom fő információs rendszere a Szövetség honlapja, valamint a franchise kézikönyv.

11.1. Kapcsolattartási szabályok normál működés esetén

A kapcsolattartó személyek megnevezése, elérhetősége a honlapon feltüntetésre kerül.

11.2. Kapcsolattartási szabályok rendkívüli helyzetekben

Minden egyéb változásról szóló információ a honlapon megtalálható, szükség esetén a Szövetség titkára e-mailben értesíti a strand és kikötő üzemeltetőket a változásokról.

Amennyiben a minősítést elnyerő strand/kikötő üzemeltetője problémát jelez a franchise gazda felé, a Szövetség titkára – a probléma nagyságától függően – rövid időn belül (lehetőleg 2 nap), visszajelez a teendők elvégzése érdekében. Amennyiben szükséges, bizottságot hív össze a probléma orvoslására. A bizottság tagja a bíráló bizottságban képviselt szervezetek munkatársai lehetnek. A bizottság határozatát 2 napon belül meg kell küldeni a strand/kikötő üzemeltetője részére.

12. A kézikönyv kezelése, javítása, kiegészítése

A franchise kézikönyv kezelése, javítása, kiegészítése a Balatoni Szövetség jogköre. Szükség esetén évente egyszer a kézikönyv felülvizsgálatra kerül.

13. Mellékletek

1. sz. melléklet: Pályázati felhívás
2. sz. melléklet: Strandokra vonatkozó jelentkezési lap
3. sz. melléklet: Kikötőkre vonatkozó jelentkezési lap
4. sz. melléklet: Strandokra vonatkozó dokumentumjegyzék
5. sz. melléklet: Kikötőkre vonatkozó dokumentumjegyzék
6. sz. melléklet: Strandokra vonatkozó értékelőlap
7. sz. melléklet: Kikötőkre vonatkozó értékelőlap